

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürögnyomó: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évenként 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej feljebb. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár). Hirdetések tarifa szerint —:.

49-ik évfolyam, 104. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Kedd, 1933. május 9

Fertőző „izmusok“

Az antiszemitizmus nem modern találmány. Évszázadok, talán évezredek óta minden pártvezérnek kedvelt hézagpótló jelszava. Hézagpótló, mert ideig-óráig sikerül mindig betölteni vele azt a hézagot, ami egy-egy programtalan politikai párt tarsolyában tátong. A tömegnek beadják a jelszót, amitől elfelejtnek aztán tovább is érdeklődni: mit is akar és mit is tud tulajdonképpen a Nagy Pártvezér?

A németországi események, amelyek az utóbbi hetekben kirívó színekkel vonták magukra a kulturrezerváció megdöbbenését, zsák-számra termelték az elrettentő példákat arra, hogy a XX. század civilizált tömegeire is mennyire hatnak még a politika ásatag frázisai. Az antiszemita frazeológia Németországban megtette azt a csodát, hogy elnémitotta a különböző világnézeti pártok egyéni jelszavait és mindennél süvöltőbb erővel ragadta magával a könnyen befolyásolható tömegeket. Az a terror, amely a fajvédelem égisze alatt kifejlődhetett és megalapozhatta a maga hatalmi épületét, jól választott a rendelkezésére álló demagóg jelszavak között, de mi lesz most már ezután...? A pillanatnyilag egységes néptömegek is egyszer csak rádöbbennek arra a tényre, hogy mesterségesen felfokozott szenvedélyekkel együtt kiközösítve állanak a világ nagy színpadán.

Mindezek abból az alkalomból jutnak az eszünkbe, hogy az antiszemita jelszavak németországi renaissance érezhető mértékben inspirálni látszik más országokban is a demagóg jelszavakra alapított pártok vállalkozási kedvét. Nem kell nagyon messzire sem mennünk, ha példákra akarunk hivatkozni: elég, ha a legfrissebb csernovitzai, kisenevi és a iasi-i jelentéseinket nézzük át. Ezekből a jelentésekből meg lehet állapítani, hogy az ifjúság tud lelkesülni és szívvel-lélekkel melléállni egy-egy mozgalomnak, amely előttük a szokottnál eltérőbb formákat ölt. Az ifjúság rossz kritikus: a „Sturm und Drang“ életperiódusa nem ismeri még az évek által megérett bölcsesség langyos, édes ízét, amelyben nincs semmi pezsgés, nincs izgalom és szenvedélyes mámor, de talán több tárgyilagossággal, több valóságérzéssel és több tapasztalattal. A mai ifjúságnak is szüksége van mozgalmakra, amelyben kiélheti magát, amelyeknek keretel között fölös életenergiáinak feszülő szelepjét kiengedheti: de hol vannak a mai idők tömegjelszavai a régi, háború-előtti évek nemes célkitűzéseitől...?

Egykor az ifjúság a szabadság, az egyenlőség és a testvériség jelszavaiért szállott sikra és az általános, titkos választójogért hevült. Ma...? A különböző „izmusok“ féligértett utvesztőiben tévelyegnek egész generációk és nincs faji és felekezeti korlátokon felülemelkedni tudó közös eszme, amely valóban utat világítana számukra a bizonytalan jövő felé. Mi történik ma...? Játékszereivé válnak minden kalandos, vagy zavarosban halászni kívánó célkitűzésnek, amely az ő fiatal energiáik által és az ő fiatal testeiken keresztül tör előre a maga önös, bizonytalan és beláthatatlan következményű céljai felé... Az antiszemitizmus — amint a németországi események mutatják — a mai korban sem válik be programnak, csak uttörő, romboló erőnek. Ez a program csak pár demagóg vezér számára jelenthet kenyeret és egzisztenciát: a tömegek számára végül is nagy, nagy kiábrándulást hoz.

Európának nagy tanulság marad a német példa és ez a tanulság magyarázza meg min-

Súlyos ellentétek a leszerelési konferencián

Viharos jelenetek a szárazföldi hadseregek egységesítése kérdésében -- A francia fegyvergyárak éjjel-nappal dolgoznak -- A kínai kormány hadirepülőgép-rendelése --

Japán ismét megkezdte az offenzívát a kínai csapatok ellen

Genfben jelentik: A leszerelési konferencia elnöksége ma bizalmas ülést tartott, amelyen a konferencia válságát vitatták meg. A tanácskozáson az angol, francia és amerikai képviselők viharos jelenetek közepette azon kívánságuknak adtak kifejezést, hogy a szárazföldi hadseregek egységesítése ügyében azonnal történjék meg a döntés. Nádolny német delegátus annak a nézetének adott kifejezést, hogy a javaslatot első feloivasásban a plé-

num elé kell terjeszteni, mert csak ily módon lehet tisztán és világosan látni az egyes nagyhatalmak állásfoglalását. A francia és angol delegátusok Németországot szabotázzsal vádolták és a német álláspontot csupán az olasz delegáció támogatta. Az egyes delegációk vezetői egyébként délután Hendersonnal magánbeszélgetésre jöttek össze. Ezen a tanácskozáson ugyancsak a szárazföldi hadseregek egységesítésének problémáját vitatták meg.

Itt közöljük a Sunday Expressnek azt a szenzációs híreit, hogy a francia hadsereget szinte teljes egészében motorizálják. A francia autómobilipart teljesen a hadsereg szolgálatába állítja és az év végéig a hadsereget egy negyed millió újabb géppel szerelik fel. A tüzérseget szintén motorizálják, a lovasság felét teljes egészében, másik felét pedig részben motorikus alapokra helyezik. A francia hadsereget a legközelebbi jövőben 4000 új tankkal egészítik ki. Dalaier miniszterelnök a francia repülőgépgyáraknak 200 léroerős repülőgépmotorok gyártására adott megbízást. A kormány a francia légitolltát oly mértékben akarja fejleszteni, hogy ennek ereje az olasz légitolltát meghaladja. A tekintélyes angol lap beszámolója szerint a francia fegyver- és hadiszergyárak éjjel-nappal üzembn állnak.

A leszerelési gyűlésezés tehetetlenségére egyébként jellemző a Reuter-iroda jelentése is, amely szerint az egyik német repülőgépgyár a kínai kormánytól

harminc bombavető repülő gyártására kapott megbízást.

Arra való tekintettel, hogy a versaillesi szerződés szigorúan megtiltja a német gyáraknak a hadirepülőgépek gyártását, a vállalat Esztorozszágban alapít gyárat, ahol olcsó a munkaerő és számos, jelenleg üzemenkivüli gyárat ajánlanak eladásra. A kínai hadsereg részére szánt repülőgépek tehát itt

készülnek el.

A japán főparancsnokság különben jelenti, hogy a Joai és Siko folyók mentén a japán csapatok erős támadást intéztek a velük szemben álló kínai hadsereg ellen. Egy harmincöt egységből álló bombavető repülő-flotta támogatta az előnyomuló japán csapatokat. A japán hadsereg megtette az előkészületeket arra nézve is, hogy a megerősített Fau erődítményt is megtámadja.

Japán körökben kijelentik, hogy a megindult offenzíva végcélja most már tagadhatatlanul Peking és Tientcsin elfoglalása lesz.

Lezárult a Maniu-affér

Megkezdődik a belpolitikai vakáció — Véres verekedés a Iunian-párt gyűlésén — Vaszgárdista-tüntetések Csernovitzben

Bucurestiből jelentik: Komoly politikai körök egyhangú véleménye és ohaja szerint, az idei nyarat a belpolitika valóságos vakációjává kell tenni, amit megkönnyít a Maniu-affér lezárása is, hiszen ezzel az ellenzék elől nagy támadási felületet vontak el. A Lupta szerint a kormánypárt elhatározta, hogy a nyarat teljesen a pihenésnek szenteli, hogy az őszi küzdelmekre újult erővel vonulhasson fel. Ennek a tendenciának jegyében állott a kormánypárt elnöki tanácsának határozata, hogy nem hívnak össze rendkívüli ülészakot, aminek összehívása nemcsak politikai okokból, de jelentős anyagi okok miatt sem kívánatos, hiszen ez többmillió lejbe kerülne, aminek más, sok elhelyezési lehetősége van az államháztartáson belül. Csupán Popovici Mihály igazságügyminiszter akart összehívni egy rendkívüli ülészakot az új polgári törvénykönyv és a kereskedelmi törvény kodifikálása céljából, de ebből nem lett semmi.

Október tizenötödikéig nem lesz paradenfelé, ahol csak az indokolatlan fajféltés új iniciatívát kapott, a kettőzött óvatosságot és elővigyázatosságot. Szükséges, hogy az illetékes tényezők célszerű, felvilágosító propagan-

menti ülészak, hacsak valami egészen rendkívüli esemény nem adja elő magát. Az ellenzéki pártokkal foglalkozva, a Lupta azt írja, hogy Gogánál erős liberális orientációt lehet észrevenni, de, hogy e téren mi történik, ez is csak ősszel dől el. Mindenestre figyelemre méltó, írja a lap, hogy a liberális pártban több vezetőférfi határozottan Goga ellen foglal állást. Lupu agitativ temperamentumát írja a lap, a továbbiak során, tömeges népgyűlésekben éli majd ki a nyár folyamán, azonban ennek nem kell túlzott jelentőséget tulajdonítani. A többi pártok, a cikkíró szerint, szintén beleegyeztek a nyári politikai fegyverszünet tervébe.

Az ellenzéki pártok egyébként vasárnap az ország több városában gyűlést tartottak. Goga Octavian Ploestiben mondott hosszabb beszédet és követelte a Vaida-kormány lemondását. Brassóban a Iunian-párt tartott összejövetelt. Ezen a gyűlésen csunya botrány tört ki, amely véres verekedésbe fulladt. Radu Olteanu, a lu-

dával hivatásához és feladatához, a tanuláshoz vezessék vissza az ifjúságot, amelyre szüksége van és lesz még az országnak a komoly férfiakat igénylő komoly munka idején.

nian-párt egyik vezető tagja hosszabb beszédbe kezdett. A szónokot állandóan közbeszólásokkal zavarták. Olteanu hívei megtámadták a botrányt provokáló férfiakat, ami jeladás volt az általános verekedés kitörésére. *Kések, bicskák kerültek elő és a gyűlés résztvevői egymásnak estek. Többen súlyosan megsebesültek, a kiket mentők szállították kórházba.*

Csendőrség vonult ki a helyszínére, amelynek csak nagynehezen sikerült a rendet helyreállítani. A véres incidens után a gyűlést folytatták, amelyen Iunian is felszólt. *Stere, az előzetes bejelentés ellenére, nem jelent meg a népgyűlésen.*

A Dimineata jelenti, hogy Maniu Gyula legközelebb elhagyja Romániát és külföldre utazik. A nemzeti-parasztpárt volt elnöke még nem határozta el, hogy hol tölti a nyarat. Vaida miniszterelnök tegnap különben táviratot küldött Maniu Gyulának, amely köszönetet mondott azért a levélért, amelyben kinttartásra buzdította őt.

Itt írjuk meg, hogy a belügyminisztériumban ma értekezletet tartott a csiki magánjavak rendezésére kiküldött bizottság. A tárgyalások eredménye még nem ismeretes.

Az Epoca szerint, a nemzeti-parasztpárt manifesztummal fordul az ország lakosságához, kérve, óvakodjanak a szélsőséges elemektől és hogy bizalommal tekintsenek a kormányra felé.

A kormánypart moldvai Képviselői egyébként ma felkeresték Vaidát és a belügyminisztert, akiknek felhívták figyelmüket az országrészben veszedelmesen terjedő hitlerista-mozgalomra. Csernovici jelentések szerint az ottani hadbírósnak jelentették, hogy Govacina községben

a vassárdisták megtámadták a csendőröket, egy őrmestert súlyosan megsebesítettek, egy közcsendőr pedig oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy ma meghalt. A hatóságok nagyszámú karhatalmat vezényeltek a községbe. — Kolozsváron a legutóbbi tüntetésekkel kapcsolatosan letartóztatott diákok ügyében gyorsított eljárás alapján vezették le a vizsgálatot, amelynek eredményeképpen a polgári hatóságokhoz utalják át ügyüket s szabaddíjrahelyezésüket rendelték el. A határozatot az ügyészség melegebbeszte.

Comsa Gergely dr.

aradi püspök a szerb királyi pár előtt

Belgrádból jelentik: Sándor király és Mária királyné vasárnap délelőtt kihallgatáson fogadták Nicolae erdélyi gör. keleti metropolitát, dr. Comsa Gergely aradi püspököt és Dragomir Silviu egyetemi tanárt. A két ismert főpap a királyi kihallgatás után Karlócára utazott, ahol a gör. keleti patriarcha vendégei.

Magyarok a brazilai őserdők szélén

Dr. WILD LAJOS brazilai levele Aradra

Dr. Wild Lajos, a brazilai őserdők szélén berendezett modern szanatórium tulajdonosa, aki tíz esztendővel ezelőtt származott el Aradról, az alábbi érdekes, humoros sorokat küldötte az Aradi Közlöny részére Serro Azulból. Dr. Wild Lajos fivére az aradi Minorita-rend köztisztviselőiben álló tagjának, dr. Wild Endrének, aki elmondotta, hogy öccse mint gyógyszerész ment ki tíz esztendő előtt Rio de Janeiroba, ahol megszerezte az orvosi diplomát s az elmúlt évek alatt szép prakszist épített ki magának Braziliában. Orvosi kerülete olyan terjedelmű, mint egész Erdély területe s gyakran repülőgépen kell egyik-másik páciensét felkeresnie. Érdekes az is, hogy legutóbb dr. Wild ritkaságokat gyűjt, miután a Braziliában is érezhető gazdasági válság következtében különféle ritka értéktárgyakkal fizetik orvosi honoráriumát. Dr. Wild Lajos humoros brazilai levelét az alábbiakban közöljük:

I.

Ketten ültünk magyarok egy riói étteremben. Már vártunk jó tízpercet, de az angolna módjára keringő pincér nem vett tudomást rólunk. Bévett riói szokás szerint hiába piszszegtünk felé, csak nem akart észrevenni. Társam türelmetlenebb volt mint én, indulatosan

Roosevelt négy pontja a béke megszilárdítása érdekében

A washingtoni konferencia eddigi eredménye — A valuták stabilizálása — A külföld szimpatiaival fogadta Roosevelt javaslatát

Newyorkból jelentik: Roosevelt elnök vasárnap este hatalmas beszédet mondott a rádióban, amelyben foglalkozott a washingtoni konferenciával is. A hadiadósságok kérdésével

ROOSEVELT.

Rapcsolatban az elnök kijelentette, hogy az Egyesült-Államoknak nem áll érdekében fokozott mértékben fizetésre kényszeríteni európai adósságait. Az elnök kijelentette, hogy jólét és fellendülés csak akkor lesz Amerikában, ha az egész világon helyreáll a jólét. A nemzetközi összefüggések arra készítették az amerikai kormányt, hogy az Egyesült-Államok tartás jólétének érdekében még a londoni világgazdasági konferencia összeülése előtt tárgyalásokat kezdjen a nagyobb államok megbízottaival és tisztázza, milyen célokra kell törekedni a londoni nemzetközi értekezleten. Ezeket a célokat Roosevelt a következő négy pontban foglalta össze:

1. A fegyverkezések általános korlátozása. Ha ez a cél megvalósul, akkor egy csapással megszűnik az az állandó félelem, hogy valamelyik állam megtámadhatja a másikat. A leszerelés végrehajtása lényegesen tehermentesíti az egyes államok költségvetését, helyreállítja az államháztartás egyensúlyát és lehetővé teszi az adók és egyéb közterhek leszállítását.
2. A nemzetközi áruforgalmat korlátozó intézkedések általános megszüntetése.

A nemzetközi kereskedelem csak akkor tud

megélni, ha valamennyi állam sürgősen hozzájárul a kereskedelmi korlátozások lefagyásához.

3. A valuták stabilizálása.

A kereskedelmi korlátozásokon túlmenően erre az intézkedésre is sürgősen szükség van, mert zürzavaros valutaviszonyok mellett nem lehet normális kereskedelmi politikát folytatni. Az az állam, amely kereskedelmi szerződést köt egy másik állammal, megkövetelheti, hogy ez az egyezmény stabil valutaviszonyokkal számoljon, mert különben minden kereskedelmi szerződés a levegőben mozog.

4. A balti jóviszony helyreállítása minden nemzetközi viszonylatban.

Ettől függ a bizalom helyreállítása a nemzetek között s miután a gazdasági válság kifejezetten bizalmi válság, sürgősen el kell simítani az egyes államok között fennálló konfliktusokat.

Roosevelt elnök ezután kijelentette, hogy az egyes külföldi államférfiak, akikkel az elmúlt hetekben Washingtonban tárgyalt, szimpátiával fogadták ezeket a javaslatokat és megígérték közreműködésüket a javaslatok megvalósításában. Az elnök a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Minden nemzet egyaránt szenved a depresszió nyomása alatt. Ezt a depressziót csak úgy lehet megszüntetni, ha minden állam legjobb erejével és tudásával hozzájárul a közös problémák megoldásához.

Megkerült a Lindbergh-házaspár

Washingtonból jelentik: Egész Amerikát hatalmas izgalomban tartja a Lindbergh ezredes eltűnéséről szóló hír. Lindbergh ezredes és felesége ugyanis a napokban elhatározták, hogy egy nagyobb körrepülést csinálnak. Miután az előkészületi munkálatokat sikerrel elvégezték, tegnap startoltak az Albuquerque-repülőtérről.

Késő este érkezett new-yorki jelentés szerint, az elveszettnek hitt Lindbergh-házaspár ma megkerült. Mint most megállapítást nyert, Lindberghék repülőgéppükkel óriási, Száműszerű homokzivatárba kerültek, amely leszállásra kényszerítette őket. A vihar következtében Észak-Texasban 24 órát kellett kabinjukban tölteniük és csak azután folytathatták tovább útjukat.

kifakadt: „Szólj már annak a majomnak, hogy mi is itt vagyunk!” Erre a nem éppen udvarias, magyarul elhangzott kijelentésre, mintha csoda történt volna! A pincér huszegenhány tányérral a kezében, hirtelen megállt és csodálkozó tekintettel ránk meredt. Tekintve a sértés súlyosságát, komolyan kezdtem aggódni. Pedig a jó fiúnak esze ágában sem volt megsértődni, félig nevetve, félig sirva, magyarul kérdezte:

— Hát maguk magyarok, miért nem mondták mindjárt?

E pillanattól kezdve még soha figyelmebb pincérrel nem hozott össze a sors. Viszont az is igaz, hogy ilyen „eredeti” ismeretségben sem volt többé részem...

II.

Van egy magyar koldus Rióban. Nem olyan görnyedthátú, kéregető koldus, mint kartársai, de uri koldusnak sem lehetne nevezni. Irtózik: a munkától. A koldulásban speciális szisztémát követ. Rendszerint ebédidő táján jelenik meg valamelyik német pénzió konyhai bejárója előtt. Ott nagy tisztelettel vár az ebédmaradékokra. Mindennap máshol tűnik fel, de nincs terhére senkinek. Ha valahonnan mégis elküldik, udvariasan bocsánatot kér, hogy rossz időben alkalmatlankodott és elmegy. Amolyan nem terhes kéregető, sok helyen reklamálják is — ha hosszabb ideig kimarad.

Egy napon autó gázolta el. Lábtöréssel,

eszméletlen állapotban az ingyen kórházba került. Hat hét múlva gyógyultan meglátogattott. Árvával kezdte, hogy a szerencsétlenségben is szerencséje volt. Igazat adtam neki, végleg komolyabb következményei is lehetnek volna a balesetnek. De ő helyreigazított, nem ebben volt a szerencséje — hanem abban, hogy nem volt nagyobb összeg nála...

— Mert amikor az autó elgázolt, volt 2 millreis a zsebemben és azt ellopták. Ha lett volna nálam párezer millreis, vagy akár dollár, azt is ellopták volna. Hát ez volt a szerencsém — mondta.

Mondja még valaki ezek után, hogy nincsenek optimisták?

III.

Az itt következő kis epizódban sajnálatosan megnyilvánul a tudatalatti lelkikapocs, mely az új hazához erősebb, mint a régihez.

Egy riói magyar asszony beszélte el vizsziatértekor: — Öt évi távollét után szüleim meglátogatására Pestre érkeztem. A Király-uccában találkoztam ismerős riói magyarokkal. Annak rendje és módja szerint megörültünk egymásnak, de a következő pillanatban csodálkozva felkiáltottam: nézzétek csak, itt ment el előttünk egy házaspár és magyarul beszéltek! Mire a többiek nevetve felelték:

— Csak nem képzeli, hogy Pesten a Király-uccában is portugálul beszélnek?!

Serro Azul.

Dr. Wild Lajos.

Vadász és Rothbaum

angol és francia divatszalon

BUDAPEST IV., Párisi-ucca 1. (Váci-ucca sarok.)

Allandó bemutató legújabb párisi modellekben. Kabátok, kosztümök, délutáni és nyári ruhák. Vásári látogatóknak különös árkedvezmény!

Uj adatok birtokába jutott a nyomozás a világosi arzénos gyilkosságok ügyében

Ma ismét exhumáltak Világoson — Duma Florica tizenöt éve folytatja üzemelt — Borbély Katica öngyilkosságáról terjedtek el hírek a Hegyalján

(Az Aradi Közlöny sriai tudósítójának telefonjelentése.) Ma reggel folytatták a világosi temetőben az exhumálásokat. A délelőtt fél tíz órakor érkező villamossal jöttek Tiplea vizsgálóbíró, Gutunoiu ügyész és dr. Ionescu törvényszéki orvos, akik nyomban a temetőbe siettek. Itt már készen várták őket a csendőrök s azok, akiket a halottak személyazonosságának megállapítására rendeltek ki. Elsőnek Perneava Szófia sírját bontották ki. Ezt az asszonyt Duma Florica tartotta el és biztosította be s még évekkkel ezelőtt halt meg. A holttest már erősen oszlásnak indult, így nem volt felismerhető. Csupán azoknak a tanuknak a kihallgatásával állapították meg személyazonosságát, akik vallomást tettek arra, hogy Perneava Szófiát abba a sírba temették, amelyet felbontottak. Maradványaiból négy üveget töltöttek meg.

Ezután a közelben fekvő Stoian Maruca sírját bontották fel, 5 üveget töltöttek meg maradványaiból, majd ládába csomagolták, amelyet ma éjszaka a világosi csendőrségen őriznek és holnap hoznak be Aradra. A vizsgálóbizottság ezzel mára be is fejezte munkáját.

A világosi katolikus temetőben is erősen folyik a készülődés. A fűvet lekaszálták azoknál a síroknál, amelyeket előreláthatólag feltárnak. Ebben a temetőben nyugszik a Renderházaspár. Duma Florica ettől a házaspártól vásárolta házáat, azzal a feltétellel, hogy életük végéig ingyen lakás illeti meg Renderéket. A vád szerint Duma Florica gondoskodott arról, hogy a terminus túl hosszú ne legyen. Ugyancsak itt nyugszik Mayer Jakab is, egy jómódu világosi sváb gazda fia, akinek halála alkalmával sokat suttogtak a faluban. Őt állítólag mérgezett bablevessel tette el láb alól Duma Florica. Szó volt arról, hogy exhumálják Godo Viktória holttestét is. Ezt az asszonyt szintén Duma Florica tartotta el és biztosította be. Ti-

Festetich Tasziló herceg temetése

Horthy magyar kormányzó is részt vett a temetésen.

Keszthelyről jelentik: Hatalmas előkészületek folytak Magyarország leggazdagabb magnásának, Festetich Tasziló hercegnek hétfői temetésére. Szombaton fátylas csatlósok kísérték a gyászkočí az ősi kastélyból a kegyuri templomba, ahol vasárnap a nagymise után helyezték ravatalra. Koszoruk grandiózus tömege borítja a ravatalt amely körül az uradalom történelmi díszbe öltözött hajdúi és a premontrei főgimnázium kisdíákjai állanak néma sorfalat. Vasárnap délután Horthy Miklós kormányzó nevében vitéz Gerlóczy Gábor huszárcapitány-szárnysegéd érkezett Keszthelyre, ahol koszorút helyezett a ravatalra. Vasárnap a család összes tagjai és az előkelő rokonság gyülekezett a kastélyban.

Tizezer főnyi gyászoló közönség jelenlétében helyezték örök nyugalomra Festetich Tasziló herceget. A temetésen megjelent Horthy Miklós kormányzó, József és Ferenc József főhercegek, Fürstenberg és Hohenlohe hercegek, Keresztes-Fischer belügyminiszter, a hercegprímás képviselője, valamint a felső és alsóház számos tagja. A gyászpompával bevont koporsót virágrengeteg borította. A Mauzoleum kriptájában Festetich Tasziló herceg a második halotti előtte feleségét, Hamilton hercegnőt helyezték örök nyugalomra.

zenőt esztendővel ezelőtt, 1918-ban halt meg és a sokat tudó falusiak szerint egyike volt a mérgekeverőnő áldozatainak. A terv azonban nem volt keresztülvihető, mert

megállapítást nyert, hogy nem tudják megtalálni Godo Viktória sírját.

A kereszt már régen elkorhadt, egyetlen hozzátartozója sem maradt az asszonynak, úgy hogy szorgos kutatás dacára sem sikerült kideríteni, hol alussza örök álmát a tizenöt esztendővel ezelőtt meghalt asszony. Mindenesetre érdekes körülmény, hogy

a nyomozás, amely eleinte csak az utóbbi tíz évre nyult vissza, később olyan adatok birtokába jutott, amely ezt a terminust tizenöt évre emelte fel.

A vádak szerint tehát Duma Floricának másfél évtizeden keresztül folytatták szörnyű manipulációikat.

Érdekes, hogy a mai napon az a hír terjedt el Világoson, hogy Borbély Katica az aradi ügyészség fogházában felakasztotta magát, míg Duma Florica megöriült. Izgatott csoportok tárgyalták a nagy szenzációt a község uccáin, majd felhívták telefonon az Aradi Közlöny szerkesztőségét és érdeklődtek az ügyben. Az Aradi Közlöny munkatársa nyomban érdeklődött és azt az információt kapta, hogy mindkét lefartóztatott teljes egészségben várja a vizsgálat további lefolyását.

Öngyilkosságba kergették a Hugenberg-párt elnökét

Halálba menekült német horogkeresztesek — Két megdöbbentő politikai öngyilkosság Németországban

Berlinből jelentik: Vasárnap az a feltűnést keltő hír érkezett Kielből, hogy Oberfohren, a német nemzeti párt parlamenti frakciójának volt elnöke föbelötte magát és meghalt. Hugenberg bizalmasának, aki a nemzeti szociálisták egyik legveszélyesebb ellenfele volt, hirtelen halála általános megdöbbenést keltett és azt igyekeznek most megállapítani, vajjon tényleg öngyilkosság történt-e, vagy pedig politikai gyilkosságnak esett áldozatul a német monarchisták vezére. Feltűnő, hogy a hírt nemzeti szociálista körökből terjesztik, míg a család nem hajlandó nyilatkozni az ügyről.

Oberfohren nemrég mondott le a parlamenti frakció elnökségéről és bejelentette, hogy visszavonul a politikai élettől. Nemsokára kiderült, hogy mi készítette a Hugenberg-párt vezérét erre a lépésre. A horogkeresztes rohamosztatok házkutatásokat tartottak Oberfohren lakásán és ott különböző iratokat és leveleket foglaltak le.

A lefoglalt levelek szerint Oberfohren monarchista puccsot készített volna elő.

Oberfohren kijelentette, hogy a levelek hamisítványok és azokat úgy csempészték lakására.

Későbbi jelentések szerint Oberfohren az üldözések teljesen megtörték. A nemrég még nagyhatalmu nacionalista vezéren mély lelki depresszió vett erőt és

az 53 éves konzervatív vezérpolitikus vasárnap Kielben saját revolverével agyonlőtte magát.

Oberfohren lemondása óta állandó megfigyelés alatt állott. Egyik kellemetlenség a másik után érte. Lakásán Hugenberg tiltakozása ellenére is ismételt házkutatásokat tartottak, sőt titkáróját

AMIRŐL AZ ASSZONYOK

ÁLMODNAK!

pénz,
bunda,
ékszer,
szerelem,
virág,
toilette,
boldogság,
zene,
siker,
mámor

EZ BOLVARY-STOLZ legújabb filmje. Főszereplője természetesen: GUSTAV FRÖHLICH

Holnap premier:

CORSO!

Ezen filmhez ajánlatos jegyekről előregondoskodni!

Borzalmas robbanás Sanfranciskóban

Sanfranciskóból jelentik: Borzalmas robbanás remegtette meg ma a sanfranciskói pályaudvar környékét. A pályaudvaron, — eddig még ismeretlen okokból — robbanás következett be, amely az épületet, a vagonpark egy részét és az épület fölötti 150 méteres hidat a levegőbe röpítette. A robbanás nyomán tűz keletkezett, amely a megmaradt épületrészeket fenyegette pusztulással. A kivonult tűzoltók emberieletti munkával igyekeztek a tűz terjedését megakadályozni, de csak a pályaudvar közelében fekvő raktárépületeket és az azokban elhelyezett 20.000 hordó benzint sikerült megmenteni. Tizenkét vasuti munkás a robbanás alkalmával nyomtalanul eltűnt, 14 tűzoltót pedig életveszélyes sérülésekkel szállítottak a kórházba. A kár meghaladja a 3 millió dollárt.

letartóztatották, őt magát is „biztonsági őrizetbe” helyezték.

Megdöbbenő kettős öngyilkosság történt Berlinben is.

Scheidemann volt német birodalmi kancellár, Németország egyik volt vezérpolitikusának leánya és veje lakásukon gázzal megmérgezték magukat.

Az öngyilkosság oka nyilvánvalóan az, hogy Scheidemannék igen szűkös anyagi viszonyok között éltek. Szombaton a volt kancellár kérvénys nyújtott be a nyomdászszervezethez, amelyben nyomorára hivatkozva, napi egy márka nyolcvan pfenniges segélyért esedezett. Scheidemann mint rokkant nyomdász folyamodott segítségért.

A család nyomora és anyagi összeomlása olyan hatással voltak Lina Scheidemannra és férjére, hogy azok

kétségbeesésükben véget vetettek életüknek.

Vasárnap még egy öngyilkosság történt. Dr. Bruch Leer város volt polgármestere agyonlőtte magát, mert a hitleristák felfüggesztették állásától.

CORSO-MOZGO! Ma u!oljára:

TAIFUN!

LIANE HAI, INKISINOFF, WICTOR de KOWA

Ma d. u. 3 órakor:

A világ bandita. Nagyszerű cowboy film. — Jegy 10.— plus 2.—

Mihály nagyvajda egy napos szórakozása Budapesten

A trónörökös nagyon jól érezte magát a magyar fővárosban — Zanderezés a Gellért-füldőben — Filmfelvételek az állatkertben

Mihály nagyvajda keresztülutazott Aradon

Budapestről jelentik: Szombaton este kedves arcu kisfiu ugrott le vidáman a bécsi gyors hálókocsijából. Sziürke sportkabát, kék ing, sötétkék sportnyakkendő, majdnem bokáig érő gólinadrág volt rajta és két magas, elegáns idősebb ur kísérte. A keleti pályaudvar kijárata felé gomolygó közönségből sokan meglepetve fordultak hátra, amikor a képeslapokból ismerős kisfiu elhaladt mellettük:

megismerték Mihály nagyvajdát, a román trónörökösöt.

A trónörökös a kíséretében levő két urral, Grigorescu és Condeescu ezredesekkel autóbá szállt és az egyik szárnysegéd azt az utasítást adta a taxí sofförjének, hogy hajtson körül egy kicsit a városban: mutassa meg egy negyed óra alatt, milyen Budapest éjjel? A Citadella, a Halász-bástya, a János-negy kilátója szombaton este ki volt világítva, a Duna tükörén ezer meg ezer fény cikázott és Mihály trónörökös, amikor rövid sétakocsikázás után megérkezett a Gellért-szállóba, elragadtatva mondta az üdvözlésére siető uraknak.

— Londonban, Párisban, Svájcban, mindenfelé voltam, de ilyen szépet még sohasem láttam!

A kis lenség látogatása a pesti állatkertben

A trónörökös és két szárnysegéde számára három Dunára nyíló szobát nyitottak a Gellért-szálló második emeletén és a két ezredes szabályszerűen bejelentette magát. Mihály nagyvajdát nem jelentették be, mert a trónörökös a legszigorúbb inkognitót akarta megőrizni. Csak Grigorcea budapesti román követet értesítették, hogy a trónörökös megérkezett Zürichből. Vasárnap reggel már korán megjelent a trónörökös lakosztályában Grigorcea követ és Palangianu ezredes, a román követség katonai attaséja. Mihály vajda régi ismerősként üdvözölte a budapesti katonai attasét, aki régebben a román királyi udvarban teljesített szárnysegédi szolgálatot és akinek öccse, mint a román testnevelési főiskola igazgatója, sportoktatója a kis trónörökösnek. A társaság sétakocsikázásra akart indulni. Mihály nagyvajda azonban határozottan kijelentette, hogy mielőtt bárhová elmennének, a Gellért-füldőt szeretné látni, mert azt hallotta, hogy a budai hegyek alól csupa meleg forrás bugyog. Erre Bánlaky Gézának, a Gellért-szálló vezérigazgatójának vezetésével végigjárták a füldő minden zegé-zugát és megmagyarázták a kis trónörökösnek a hullámfüldő működését is. Mihály nagyvajda komolyan hallgatta a magyarázatokat és csak akkor derült fel az arca, amikor a Zander-terembe lépett.

Nem tágitott, amíg minden gépre fel nem ülhetett

és alaposan kipirult, mire átesett a zanderezés örömein. A társasághoz csatlakozott Buia János dr. kolozsvári tiszti főorvos is és hatan két autóval elindultak a Gellért-hegyre. A citadelláról a Várba, onnan a János-hegyre.

majd a Margit-szigetre hajtott a két autó.

a trónörökös mindenütt kiszállt

és gyönyörködött az eléje táruló tavaszi panorámában. Mindenütt lelkesedve jelentette ki:

— „Gyönyörű! — nem is gondoltam, hogy ilyen szép város Budapest!”

de a gellérthegyi és jánoshegyi kilátásnál sokkal jobban érdekelte a — közlekedési rendőr. A két autónak percekre meg kellett állnia az egyik nagy utkeresztződésnél, ahol a trónörökös kíváncsi gyermekszemmel figyelte, hogyan enged a rendőr fehérkesztyűs keze szabad utat az arra haladó autóknek.

— Lehet egy kicsit az autót vezetnem?

— kérdezte utközből a mellette ülő Palangianu ezredestől, majd hirtelen elkomolyodva tette hozzá: — Nem, köszönöm, hiszen nekem itt nincs hajtási engedélyem. Milyen kár, otthon ugyanilyen kocsim van és szabad vezetnem...

A trónörökös és kísérete ebédre Grigorcea követ vendége volt a román követség Horánsky-uccai palotájában. Grigorcea követ kisleánya mellé ültették, a két gyermek gyorsan összebarátkozott és az ebéd végén a trónörökös kijelentette:

— Az Állatkertbe akarok menni! Anna Mária is velünk jön...

Most hát Grigorcea követ feleségével és kisleányával és az ebédén résztvevő három román ezredessel, elkísérték Mihály trónörökösöt az Állatkertbe.

Vasárnap déltől nagy tömeg hullámozott a ketrecek előtt, ez volt az első „filléres vasárnap délután.” Mihály nagyvajda a kis Anna Máriával megindult egyenesen a zsiráfok felé. A közönség köréből sokan felismerték:

— Nézzétek, a román trónörökös! Mihály nagyvajda nem törődött a kíváncsikkal, ha-

Tömegesen utasítják ki a külföldi munkásokat és alkalmazottakat

Megérkezett Aradra az idegeneket ellenőrző rendelet végrehajtási utasítása — Nem adható tartózkodási engedély azoknak, akik 1921. január elseje után léptek Románia területére

Az idegen állampolgárok tartózkodási engedélyeinek a revíziója most már rövid időn belül kezdetét veszi Aradon. A munkaügyi minisztérium köztudomásúlag április 25-ig hosszabbította meg a külföldi honosok jelentkezését. A tartózkodási engedélyek felülvizsgálatahoz azonban eddig nem lehetett még hozzákezdeni, mert a munkaügyi minisztérium nem küldötte meg a végrehajtási utasítást. Vasárnap érkezett meg a részletes utasításokat tartalmazó rendelkezés az aradi munkaügyi felügyeletséghez. A munkaügyi minisztérium intézkedése teljes egészében beigazolta azokat a híreket, amelyek szigorú ellenőrzésről és a külföldi munkások kiutasításáról szóltak. A végrehajtási utasítás kategórikus módon elrendeli, hogy

nem adható további tartózkodási engedély azoknak a munkásoknak, vagy ke-

Hölgyeim!

Modern szabású fűzők, gyógyhas-kötők, melltartók, harisnyatartók a legolcsóbb árban készülnek

1008 Pilez Irma igazi fűzőspecialistánál Arad, Str. Eminescu 14. (volt Deák Ferenc-ucca.)

nem elővette kis Kodak filmfelvevőgépet és hosszú filmet készített a zsiráfról.

Amikor a film elkészült, azt kérte, vezessék a medvékhez. A trónörökös mindkét kezét a korlát vasrácsához szorította és előrehajolva, ragyogó szemmel figyelte a medvéket, majd elmesélte, hogy otthon már több medvevadászaton részt vett. A Kodak a majmoknál, a fókáknál és az elefántoknál is előkerült és mindegyik állat jó porció csemegét is kapott. A két gyermek persze nagyon jókedvű volt, hangosan kacagtak, de sajnos, az állatkerti kirándulásnak rövidesen véget vetett az indulás órája. Az Állatkertből az egész társaság egyenesen a keleti pályaudvarra hajtatott, ahova a szállodából már előbb kiszállították a trónörökösnek és kíséretének podgyászait. Az öt óraker induló bucaresti-i gyors az egyik külső vágányon állott. A kis társaság, élén hajadonfővel, homlokába hulló hosszú hajával, Mihály trónörökös haladt és jobbkarjával barátságosan átkarolta a követ kisleányát.

A két gyerek élénk beszélgetésbe mélyed és Anna Mária csak akkor szállt le a bucaresti-i kocsiból, mikor a kalauz sipja felt adott az indulásra. Mihály nagyvajda, miután barátságosan, de észrevehető méltósággal kezelt nyujtott a kíséretében levő Pesten maradó uraknak, kihajolt az ablakon és így bucsuzott: — *Legközelebb megint eljövök! A viszontlátásra!*

Moga dr. rendőrkezes fogadta a trónörökös vonatát

Tegnap éjszaka pontos menetrend szerint futott be Aradra a Budapest felől jövő Rapid. A vonathoz egy elegáns szalonkocsi volt kapcsolva, amelyben Mihály nagyvajda pihent, aki külföldi tartózkodásáról tegnap tért vissza az országba. A szalonkocsi ablakai sötétek voltak és a késői órákra való tekintettel, Mihály nagyvajda valószínűleg aludt már. Az aradi állomáson Moga Romulus dr. rendőrkezes vezetésével a rendőrtisztikar megjelent, hogy a szalonkocsi utasát fogadják. A vonat mintegy 15 perces itt tartózkodás után tovább indult Bucuresti felé.

reskedelmi alkalmazottaknak, akik 1921. év január elseje után léptek Románia területére.

Ez az intézkedés súlyosan érinti mindazokat az alkalmazottakat, vagy munkásokat, akik a legutolsó tizenkét év alatt jöttek Romániába. Kivételt a rendelet csak a textilmunkásokkal tesz, de itt is kimondja, hogy csakis azok maradhatnak továbbra az országban,

akik 1925. év szeptember elseje előtt jöttek Romániába.

szóval, akik 8 éve megszakítás nélkül munkában állnak. Azokat a textilmunkásokat és textilgyári alkalmazottakat, akik nyolc éven belül érkeztek Romániába, szintén kiutasítja az új rendelkezés.

Ezuttal is kivételt alkotnak azok az alkalmazottak és munkások, akik itt megházasoltak. Szóval a külföldi honos férfi továbbra is zavartalanul itt maradhat, ha román állampolgársággal bíró nőt vett feleségül és az asszony továbbra is fenntartotta román állampolgárságát.

Kivételt képeznek azok a külföldi állampolgárok,

akik Nansen-utlevéllel tartózkodnak az országban, továbbá azok, akik a román hadseregben eleget tettek katonai kötelezettségüknek.

Buziás gyógyfürdő (Román Nauheim)

dáratlan szén-savas radioactív sós-vasas forrásvízekkel. — Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál, Vesebál, vérszegénység, izomcsúsz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépett idegjelenségek (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel. Természetes szén-savas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitűnő konvnya, elsőrendű szállodák, diétás penzionok mérsékelt árakkal.

Uj modern uszoda naplányos stranddal.

Fürdőidőny május 15-től október 1-ig. Prospektust, felvilágosítást szívesen küld Muschong Buziás Gyógyfürdő R. T. Fürdőigazgatóság Buzias, Banaf.

Fould Lucy utja Pécsről, Berlinen és Nizzán át Alba-Iuliáig

Dr. Mayer Akos gyulafehérvári fatermelő feleségül vette özvegy Harry Fouldnét — Az európai társasági élet legfrissebb szenzációja és az aradi vonatkozások

Tegnapról kezdve adva van Budapest és Bécs, Berlin és Arad, Karlsbad és Nizza, Gyulafehérvár és Montekarlo nagy társasági szenzációja. Ezek a városnevek nem öltetszerűen kerülnek egymás mellé. Mindegyik város társasági életében csakugyan szenzáció ez a rövid mondat: Dr. Mayer Akos gyulafehérvári fatermelő feleségül vette özvegy Fould Lucyt.

Európai szenzáció. Minden tülzás nélkül. Amerre csöndes Rolls-Royce-ok suhannak, amerre piros szmokingot viselnek a lift-boyok, amerre yachtok ringanak, amerre jó és halk a jazz-band-muzsika, merre ezüsttel teritnek és arannyal fizetnek, ott Lucy Fould neve, karrierje és története, szvitje és kocsija, kutyái, lovásza és csekkönyvei közismertek.

Radiogram Goldstein-Fould Ellától

Adjuk le tehát rádiogrammban Lucy Fould portréját. Én még emlékszem rá Pécsről, felejthetetlen szülővárosomból, ahol az egész hatodik gimnázium szerelmes volt belé.

A pécsi zsidó-templomban szombatonként mélyhangú héber melódiákat csalt ki az orgona sípjából a templom orgonistája, akit Goldstein Izidornak hívnak. Hívnak? Talán már csak hívtak... Lehet, hogy Goldstein bácsi meghalt azóta, lengő pofaszakállal előttem villan, ahogy vasárnaponként szerényen bekopogott hozzánk ebédelni. Rendszerint egy kis asztalnál evett, a mi ebédlőasztalunktól alig pár lépésre. Illedelmesen bucsuzott ebéd után és hazament a Micéhez és az Ellához, a leányaihoz, akiket imádozt.

Mindkét leány gyönyörű volt. Tüzes héber szépségek, főleg a Mici. Az arisztokratább, a karcsubb és az elegánsabb az Ella. „Kigyónő”-nek nevezték a pécsi korszón. Ugy hívták, hogy „Kigyó Ella”. Hatalmas hajkoronája — a la Erzsébet királyné — fonta körül a fejét. Ha dereka végigringott a pécsi Király-uccán, a férfishajók úgy lengtek körül, mint a dongó a bomló almavirágot. A szemében ötezer éves tüzek csillogtak.

Goldstein Ellát egy szürke hivatalnok vette el feleségül. Odahaza, Baranyában. Aztán meglátta Tedesco Aurél, valahol Pesten egy szálloda hullájában. Goldstein Ella elvált az első férjétől és Tedescohoz ment nőül. A házasságból gyermek is származott, Alice.

Gandhit szabadlábra helyezték,

de tovább folytatja az éhségsztrájkot

Londonból jelentik: Bombayból érkezett jelentés szerint, Mahatma Gandhit ma délután 5 órakor szabadlábra helyezték. Az indiai kormány Gandhi szabadonbocsátásáról hivatalos kommunikét adott ki, amelyben leszögezi, hogy Gandhi 21 napos börtönét, amit tegnap a börtönben kezdett meg, nem politikai színezetű, hanem társadalmi jellegű, mert ez uttal a páriák kiközösítése ellen küzd utolsó lehetőségig. A kormány ugyanis nagyon vigyáz arra, hogy Gandhiből ne legyen a politikai harcok mártírja s azért bocsájtotta szabadon, mert el akarta háritani magáról a felelősséget haláláért. Gandhi orvosai — mint köztudomású — kijelentették, hogy a népvezér legyengült szervezete 21 napos börtölet nem bír el s az újabb önsanyargatásba bele fog pusztulni. A kormány hivatalos kommunikéjében közölte ezt is, hogy abban az esetben, ha Gandhi ismét politikai mozgalom élére áll, szabadságától azonnal megfosztják. A Mahatma midőn a börtölet megkezdte, kijelentette, hogy az ezuttal elengedhetetlen számára. A börtölet Gandhi szabadlábra helyezése után is folytatja. Egész Indiában nagy feltűnést keltett Gandhi szabadlábra helyezése.

... Estély Tedescoéknál, amelyre hivatalos a világ egyik legnagyobb telefon-vállalatának vezérigazgatója és legfőbb hatalmassága, Harry Fould, az Elivest Príteg elnöke, Tedesco Aurél kormányfőtanácsos, a magyar Magán-telefon Rt. igazgatója pár hónap alatt elvált a feleségétől, a pécsi Goldstein Ellától, aki a válás után egy hétre, férjhez megy Harry Fouldhoz.

A grunewaldi villától a zürichi telefonig

Székhely Berlin. Grunewald. A Stünesvilla. Udvartartás. Autók, lovak, hajók, repülőgépek, vagy amit akartok. Goldstein-Lucy Fould két év alatt centruma nemcsak Berlin társasági életének, hanem ismerik Biarritzól Stockholmig és Karlsbadtól Cannesig. Az a hoteligazgató, aki egyszer táviratot kap Harry Fould apartman-rendeléseiről, boldog lehet. Sohsem elég nyolc szoba, tíz vagy tizenkettő legalább kell. Közben Tedesco Alice, a kislány nagylány lesz, férjhez megy egy berlini külügyminiszeri hivatalnokhoz és Lucy Fould társasági élete egyre följebb hullámszik. Fouldné berlini kastélya világhíres diplomaták, művészek és előkelőségek találkozó helye. Ha gróf Bethlen Berlinben van, nála vacsorázik.

Lucy már biztosan nem zsidó, tul van a harminötön, még mindig nagyon szép, amerre föltűnik, az örök értékű ékszerek szikrázó glóriája kíséri. Már nincs európai hatalom és amerikai pénzkapacitás, akit ne ismerjen.

Aztán egyszer Zürichben...

Harry Fouldot a telefonhoz hívják a Baur au Lac-hotelban. Biztosan London hívja, vagy Newyork. Harry kezébe veszi a telefonkagylót, azt mondja, hogy halló, összeesik és meghal.

Vége van Goldstein Ella harmadik házasságának.

Örökség: a grunewaldi palota, a milliókat érő ékszerek, a telefonvállalatok részbeni hozadéka és a még mindig nagyon szép, érett özvegy ismét utazgat Európában.

Mayer Akos dr. és az aradi rokonság

Az idei nyár: mint mindig, három-négy hétre Karlsbad, Hotel Imperial. Fouldné itt ismerkedik meg dr. Mayer Akos gyulafehérvári fatermelővel. Nyártól tavaszig elég idő arra, hogy tegnap Budapestre hivatalosan is befusszon a hír: dr. Mayer Akos elvette feleségül Fould Lucyt.

Két karriér találkozott!

Dr. Mayer Akosnak — és itt kapcsolódik be a világszenzációba Arad is — kiterjedt aradi rokonsága van. Goldschmidt Sándor bankár felesége és dr. Mayer Akos édesanyja testvérek, mind a ketten bervei Jónás-lányok. Dr. Mayer Akos édesapja a monarchia idejében, Tisza István kormányelnöksége alatt, Erdély egyik megvívét képviselte a magyar országgyűlésen. Két-három héttel ezelőtt járt Aradon a nagyon elegáns, még ma is rusztikus, előkelő külsejű ur, akinek a fia feleségül vette Európa egyik leggazdagabb és legérdekesebb asszonyát. Érdekes, hogy a budapesti művészvilág egyik prominens hölgyné Pécny Erzsinek a férje, az első férje szintén egy bervei dr. Jónás volt.

Eddig a történet kávéházi stílusban. Aradi vonatkozásaiban éppen olyan érdekes, mint bécsi, budapesti, berlini és mondjuk nizzai relációiban. Bizonyos vonatkozásban Arad ismét gazdagabb lett egy nagyszerű külföldi kapcsolattal. Lehet, hogy husz év után én még viszont fogom látni Aradon Goldstein-Tedesco-Fould dr. Mayer Lucyt, diákkorom egyik csodáját.

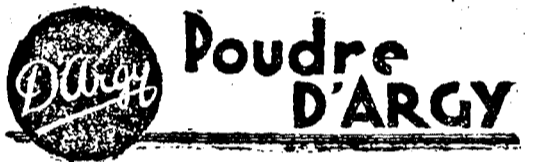
FEKETE TIVADAR.

Csak olyan pudert használjon asszonyom, melyet az arcöre elvise!

Egy rossz minőségű pudert árt az arcörnek, mert megtámadja az arc-szöveteket és ráncokat okoz. Tehát legyen elővigyázatos pudere kiválasztásában.

A D'ARGY pudert felülmúlhatatlan minőségű, kellemeesen van illatosítva Cher Amour-, Taifun- és Toutes les Fleurs-el. Ennek a pudertnek csodás hatása van.

A május tizediki ünnepek programja Aradon

A május 10-iki nemzeti ünnep ünnepei Aradon a szokásos keretek között fognak lezajlani. Ezévbén elmarad az ünnepi tribün felállítás a városháza előtt, de egyébként a nagyszabású program épp olyan sorrendben bonyolódik le, mint a többi esztendőben történt. Dél előtt kilenc órakor minden aradi iskolában tanárok fogják a nap jelentőségét méltatni, fél tizenegy órakor pedig a Tököl-téri katedrálisban az egész görögkeleti klérus részvétele mellett Tedeum lesz, amelyen az összes aradi hatósági vezetők megjelennek. Az ünnepi istentisztelet alatt a téren felsorakoznak a hadsereg díszszázadai, a gimnáziumi növendékek és a különböző kivonuló egyesületek tagjai. Ugyan-ebben az időben a többi aradi hitfelekezetek templomaiban is istentisztelet tartanak, amelyen résztvesznek a katonai és közigazgatási hatóságok delegátusai.

Az ünnepi Tedeum után katonai díszszemle lesz a városháza előtt, amelyen ugyancsak résztvesznek az összes aradi hatósági vezetők. A díszszemle után a prefektúra közgyűlési termében zajlik le az ünnepi recepció, amelyet a megyei prefektus és a katonai parancsnok tartanak.

A délutáni ünnepek öt órakor kezdődnek a Kulturpalotában, ahol az aradi Astrakultúregyesület tartja meg kulturális ünnepségét. Ugyanakkor a pernyáival, ségái, a gáji, a gradistei és a mikalakai kulturházakban is nemzeti ünnepeket tartanak. A délutáni programokat ünnepélyes kivilágítás zárja be, melyet katonazené és fáklyásmenet fog élnékiteni. A házak egész nap lobogódszt öltenek a május 10-iki ünnepek alkalmával.

Pilisiné kozmetika

Verbos-ház (Minorita-templommal szemben). — Szeplők és mindenféle szépséghibák szakszerű eltüntetése

HIREK

Brahms és a németek

Johannes Brahms születésének századik évfordulóját ünnepelte május 7-én az egész művelt világ... Brahms, a legnémetebb zeneköltők egyike Hamburgban született 1833-ban s most, születésének centennáriuma alkalmából mindenütt nagyszabású emlékünnepeket rendeztek világszerte a nagy zeneköltő emlékére. Mindenütt, ahová csak eljutott a muzsika nemesítő, butogondot feledtető varázsa, előadások, rádióműsorok keretében a zene internacionális égíse alatt kegyelettel gyújtottak fáklyát Brahms János művészenek oltárán és valamennyi művelt nemzet hetek óta készült a Brahms-centennárium megünneplésére. Csupán Németországban tiltották be néhány nappal a századforduló előtt Brahms Johannes zenei kultuszát, azzal a megindokolással, hogy a halhatatlan zeneköltő — rendezetlen származású volt...

Brahms Johannes életrajzai ugyan sehol sem tesznek említést a rendezetlenségről, azonban dr. Göbbels propaganda-miniszter fürge fajbiológusai ráakadtak a zeneköltőnek egy nyilatkozására, ahol elismeri, hogy dédanyja, vagy anyai nagyapja zsidó volt... A Harmadik Birodalom barnainges szelleme lángpalossal üzte ki centennáriuma alkalmából Johannes Brahmsot a „Walhallá"-ból... Bizonyára az is sokat nyomott a latban, hogy Brahms, a német halhatatlannak Parnasszusáról eltanácsolt „nem-árja" zeneköltő megírta életé legnagyobb művét: a „Deutsches Requiemet"?

Két nappal a centennárium előtt Göbbels dr. és fajszerkértői hirtelen jobb belátásra tértek és kegyesen megengedték, hogy a Harmadik Birodalomban is megünnepelejk Brahms Johannes születésének századik évfordulóját. A német rádióállomások — miután nem készülték semmiféle ünnepségre — kénytelenek voltak úgy segíteni magukon, hogy átvették a bécsi rádió Brahms-ünnepségeit... Mindenesetre, ha Brahms János századik születésnapján letékit hazájára a Walhallából, vagy a Parnasszusról, rezignációval állapíthatja meg, hogy Németországban, a Harmadik Birodalomban ő csak — megüri idegen... (—).

— **IDÓPROGNÓZIS:** Nyugat felől élénk szél, némi lehülés, esők és zivatarok.

Aradvárosi mozik műsora

CENTRAL MOZGÓ: Premier. **BUVÁRHAJÓK, ELŐRE!** A leghatalmasabb, legérdekesebb, leglátványosabb tengerészfilm, amit valaha készítettek. Csodás, eddig még nem látott tengeri és tengeralatti felvételek. Főszerepekben: **RUDOLF FORSTER, ADELE SANDROCK, FRITZ GENSCHOW, CAMILLA SPIRA, PAUL WESTERMEIER, ELSE KNOTT.** Előadások kezdete: 5. negyed 8 és fél 10 órakor).

SELECT MOZGÓ: A KIS HUNCUT. Énekes vígjáték. Főszerepekben: **DOLLY HAAS, HARALD PAULSEN, BETTY AMANN, ALFRED ABEL, OTTO WALLBURG.** — (Előadások kezdete: 5. negyed 8 és negyed 10 órakor).

HOLNAPTÓL a SELECT-mozgóban **Abraham Pál** nagysikerű operettje: a **HAWAI ROZSÁJA.** Főszerepekben: **Eggerth Márta, Hans Fideser, Petrovich Iván, Hans Junkermann, Baby Gray és Verebes Ernő.**

— **Lázár Ágoston dr.** megyei prefektus vasárnap Bucarestből Aradra érkezett. A megyei prefektus adminisztrációs ügyeket intézeti Bucarestben, hová pénteken tér vissza Temesváron át, mivel szombaton a belügyminisztériumba új értekezletre hívta össze a belügyminiszter az erdélyi és bánsági megyék prefektusait.

— **HÉTFŐN UJBÓL MEGKEZDTEK AZ ARADI NYUGDIJAK KIFIZETÉSÉT.** Néhány napi szünetelés után hétfőn reggel ismét megkezdődött az aradi állami nyugdíjak folyósítása, mert a kétmillió ötszáz ezer lej nyugdíj kifizetése megkezdődött. Hétfőn az O. P. betűsöket fizették, 9-én, kedden az R. S., 11-én a T. U. és végül 12-én a V. Z. betűsöket kerülnek sorra, valamint azok, akik valamilyen okból nem jelentkeztek nyugdíjukért. Itt említjük meg, hogy a napokban a nyugdíjpénztár Aradmegyébe is kiküldi a nyugdíjakat a vármegye községeiben élő nyugdíjasok számára.

— **Amnesztia az aradi törvényszéken.** A mai napon az aradi törvényszéken kihágási ügyeket tárgyaltak, amelyek felebezések folytán másodfokon kerültek a bíróság elé. Számos esetben — ahol a vádlottak megjelentek — az új amnesztia-törvényt alkalmazták, amely kegyelmet adott a kihágások elkövetőinek.

— **Aradi ujoncok ünnepélyes eskütétele.** Ünnepélyes külsőségek között folyt le vasárnap délelőtt az aradi várban az aradi háziezred valamint a grancsár-ezred ujoncainak eskütétele. Az ünnepségen a katonai előkelőségeken kívül megjelent Popu M. János alispán, Botioc Elek dr. polgármester, Moga Romulus dr. rendőrkezes, Gitta Ágoston vezetőőgyész, Mateescu István a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, Pacuraru Brutus, a kamara főtitkára, Crisan Ascaniu, a Moise Nicoara liceum igazgatója, valamint még számosan Arad társadalmi előkelőségei közül. Az egyházi szertartást Gheroghiu tábori lelkész celebrálta, majd pedig az ujoncok felekezettek szerint letették a hűség esküt. Ezután Banciu tábornok, Constantinescu ezredparancsnok, Pascutiu és Kirkulescu alezredek asszisztálása mellett, a háziezred és a grancsár-ezred fiatal hadnagyai tették le az esküt. Az egyházi szertartás befejezése után Kirkulescu alezredes intézett az ujoncokhoz magas szárnyalású, lelkesítő beszédet, majd pedig a háziezred századával az élén, az ujoncok elvonultak Banciu tábornok, Constantinescu ezredparancsnok, valamint az ünnepségen megjelent katonai és polgári előkelőségek előtt.

Poloska irtásért és parketta tisztításért forduljon: LOVAS-hoz, Str. Oltuz (Héa-u.) III. Telefon! 132. 289

— **Könyvtések a CFR-tértijegyek láttamozásánál.** Bucarestből jelentik: A CFR köz tudomásra hozza, hogy az ünnepi tértiljegyeket visszatérésnél bármelyik közbeeső állomáson láttamoztatni lehet. Eddig ugyanis csakis a végállomáson lehetett ezt a láttamozást eszközözni s ezért igen sok panasz hangzott el, amelyet ilyen módon orvosolt az államvasut.

Barabás Béla visszaemlékezései a budapesti stúdióban

A budapesti rádió hétfőn délelben tízenkét órakor, érdekes meglepetéssel szolgált a hallgató közönségnek, amely különösen az aradiakat érintette kellemesen. A budapesti rádió az aradi magyarság ősz vezérének, **Barabás Bélának** érdekes visszaemlékezéseit olvasta fel. A visszaemlékezések azokra a színes történelmi időkre vonatkoznak, amikor Barabás Béla az osztrák-magyar delegáció elnöke volt és amikor hatszor jelent meg a bécsi császári udvarban és hatszor volt közvetlen asztalszomszédja a császárnak. Az érdekes előadás nyomán fel támadt egy korszak színes, mozaikszerű képe, amely ma már csak történelem és amelynek egyik szereplője bizonyosan rádió előtt hallgatta, hogyan mondták el a budapesti stúdióban visszaemlékezéseit Ferenc Jóskáról, a Hofburgról és az udvari ebédek viszontagságairól.

— **Öngyilkos aradi asszony.** Halász Ferencné aradi lakos, Str. Cantacuzino (Határ-uccai) lakásán ma öngyilkossági szándékból zsirosszódót ivott. Halásznét, akit mint az aradi színház volt kellekesnőjét nagyon sokan ismerik, azonnal beszállították az aradi közkörházba, ahol gyomormosást alkalmaztak rajta. A szerencsétlen asszony állapota rendkívül súlyos, s ha sikerül megmenteni az életnek, annak tudható be, hogy a mentők alig három perccel az öngyilkosság felfedezése után már megérkeztek a helyszínre s az öngyilkost beszállították a kórházba.

— **Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájjiz, homloktájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés** eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József" keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A budapesti nemzetközi vásár sikere.** Budapestről jelentik: A budapesti nemzetközi vásárnak szombaton és vasárnap összesen 126 ezer látogatója volt. Csütörtökön érdekes eseménye lesz a vásárnak: ekkor érkezik a hatalmas DOX repülőgép, amely a vásár rendezőségének kérésére látogat el Budapestre.

Lippán ismét kiöntött a Maros

Aradon negy centivel emelkedett a vízállás.

Lippáról jelentik: Az erdélyi hegyekből lezuduló víztömegek annyira megdagasztották a Marost, hogy a folyó Lippánál átlépte medrét és az állatpiac egy részét ismét elöntötte. Lippa és Hosszuszó között elöntötte az országot mintegy 500 méteres szakaszon annyira, hogy a község gyalog sem közelíthető meg. Az országuton és a mellette elterülő földeken jelenleg mintegy 40 centiméteres víz áll. Aggodalomra egyelőre nincs ok, mert az erdélyi jelentések szerint a víztömeg néhány nap alatt lefolyik úgy, hogy ezután nem áradás, hanem apadás várható.

Az Aradra érkezett jelentések szerint az erdélyi áradások a Maros felső folyásánál némi emelkedést okoztak. Aradon a mai napon negycentivel emelkedett a víz. A mai víz állás 284 centiméter. Csupán jelentéktelen ár-emelkedés várható.

Véres antiszemita botrány Chisinauban és lasiban

Bucarestből jelentik: Véres antiszemita botrány látszódt le Chisinauban. Egy harminctagú diákcsoport megjelent a „Varsó" kávéház előtt. A csoport vezetője beszólt a kávéházba: — A zsidók azonnal takarodjanak ki. Sokan sietve elhagyták a kávéházat, ezeket azonban azuccán fogadták a diákok, akik „Le a zsidókkal" kiáltások közepette botokkal véresre verték a kávéházi vendégeket. Több zsidó sportember a verekedés színhelyére sietett, hogy védelembe vegye a megtámadott zsidókat és újabb verekedés keletkezett, amelynek csak a rendőrség beavatkozása vetett véget. A verekedő diákok közül hatot letartóztattak, de őrizetbe került három zsidó fiatalember is. Kihallgatásuk után mind szabdlábra helyezték.

Antiszemita tüntetések voltak lasiban is. Sumuleanu egyetemi tanár előadása előtt az egyetem a keresztény diákok egy csoportja kiütte a tereméből a zsidó hallgatókat. Az aulában azután boxerekkel bántalmazni kezdték őket. Rendőrség sietett a helyszínre, de az egyetem rektora megtiltotta, hogy a rendőrök az épületbe lépjenek. A zsidó hallgatókat egyenként távolították el. Az orvos egyetemen, valamint a Sír. Spiridon kórházban is bántalmazták a zsidó hallgatókat. Weissmann dr. orvos súlyosan megsebesült. A városban katonai őrijáratok cirkálnak a rend fenntartása érdekében.

— **Anyák napja Aradon.** Május második vasárnapját Aradon is már évek óta minden esztendőben „Anyák napja"-nak szentelik. Ezen a napon az ifjuság számára előadásokat rendeznek, amelyeknek minden programszáma egy, az anyai szeretet oltárára helyezett illatos virág... A Minorita Kulturház nagytermében május 14-ikén, vasárnap délután 5 órai kezdettel, az aradi katolikus elemi fiúiskola tart nagyszabású, gyönyörűen összeállított ünnepséget, amely az iskola növendékeinek első szereplése lesz a nyilvánosság előtt. Szavaltatok, énekszámok szerepelnek a nívós műsoron, amelynek kiemelkedő száma **Kosztér aya: „Mese az édesanyáról"** című színműve lesz. A bájos mesejáték valamennyi szerepét, tündéreket, kisleányokat, kisfiukat, egyaránt a fiú elemiskola növendékei játsszák lelkes igyekezettel. Belépődij nincs, csak meghívott közönség vesz részt az előadáson. Akik meghívásra igényt tartanak, jelentsék be igényüket a katolikus elemi fiúiskolánál. — Az aradi Református Leányszövetség az Iparos Otthon nagytermében rendez Anyák-napi ünnepséget 21-ikén, vasárnap délután 5 órai kezdettel. Az értékes program keretében szavaltatok, hegedű-szólók, dalok, élőképek és táncjátékok szerepelnek.

Artin a legideálisabb, olcsó hashajtó.

— **Az aradi rendőrség felhívja mindazokat,** akiktől az utóbbi időben fehérműt loptak, hogy jelentkezzenek a rendőrségen a 18. számú szobában, mert elkállítottak egy betörőt, akinek lakásán nagymennyiségű fehérműt találtak s valószínűnek tartják, hogy az utóbbi időben elkövetett lopásokból származnak.

Megállapították

az aradi és aradmegyei közintézmények számára szállítandó tüzifa árát

A Caps már Magyarországon is kivételes üzleti előnyt élvez

A CAPS név alatt ismert állami autonóm erdőpénztár egyezményt kötött a pénzügyminiszteriummal, hogy az állami, vármegyei és községi hatóságokat az államnak járó redovenca terhére fával látja el. Ez alapon a CAPS a megyéknek ötven millió lej értékű tüzifát bocsátott rendelkezésre és a prefekturák csak ebből szerezhetik be szükségleteiket. A minisztertanács most állapította meg azokat az árakat, amelyek mellett a CAPS a hatóságoknak köteles tüzifát szállítani. Ez a megállapítás nagy meglepetést keltett, mert mindenki azt remélte, hogy a napi árnál jóval alacsonyabban fogják fixirozni a CAPS tüzifájának árát, de ehelyett a hatósági árak általában a napi árak nyívóján állanak, sőt egyes helyeken még meg is haladják azt. A minisztertanács A. B. C. és D. minőségű fákot különböztet meg. Aradon az A. és B. minőségűnek az ára vagononként 4350 lej, a megrendelő közintézmény udvarába szállítva. Itt említjük meg, hogy a CAPS Magyarországon is egyeduralmi helyzet szerzett magának, mert a budapesti Arbor-céggel faeladási irodát szervezett és ezzel hozatja forgalomba a Magyarországra szállított faárakat, holott ez előtt csaknem valamennyi nagy fakeskedőt igénybe vett erre a célra.

— Érdekes háttérrel telepengedélyt adott ki a közelmúlt napokban Aradváros tanácsa. A székelyvárosi Pozsega község lakossága arra kért engedélyt, hogy a városi tanács adjon bérbe számukra megfelelő területeket Aradváros területén, ahol tüzifájukat és épülettárukat kiárusíthatnák. A község lakossága ugyanis évtizedek óta fatermelésből él és mivel felismerték a szövetkezeti eszmék gyakorlati fontosságát, néhány héttel ezelőtt az egész község lakossága egyetlen nagy fakitermelő és értékesítő szövetkezetté tömörült, amelynek önálló cégként jegyezték be az aradi cégjegyzési hivatalban. A városvezetés foglalkozván a pozsegaiak kérésével, évi 5000 lejes bérösszegért a Helyes-térszőlő mogyósi területet és a Cukorgyár mellett elterülő területet jelölte ki faleraktározási helyül.

— Az aradi és aradmegyei villanytelep tulajdonosok figyelmébe. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy akik Aradon, vagy Aradmegyében saját termelésű villamosáramot használnak, vagy másoknál értékesítenek, május 15-ig bélyegmentes beadványban jelentsek be a pénzügyigazgatásnak, hogy milyen mennyiséget termelnek és minő célokra használják fel azokat. Az új forgalmi törvény szerint ugyanis a villamosáram ára után egy százalék forgalmiadó fizetendő. Akiket ennek az adónak fizetésére kötelez a törvény, azok sürgősen jelentkezzenek a pénzügyi palotában lévő forgalmiadó ügyosztályban, ahol forgalmi adókönnyveszkéjüket bélyegeztessék le. Ha egyéb termékek után is fizetnek forgalmiadót és van forgalmiadó könyveszkéjük, akkor abba is belevezetik a villamosáramra vonatkozó adatokat.

— Elhunyt aradi tüzoltó. Az aradvárosi tüzoltó szolgálatnak vesztesége van. Vasárnap délután hosszas szenvedés után elhunyt Pajol Gheorghie, városi tüzoltó. A haláleset alkalmából a városvezetés gyászlobogót tüzetelt a városháza tornyára.

— Az aradi katoná-strand és a szeszital. Az aradi járásbíró meg az elmúlt évben 8000 lej pénzbüntetéssel sújtotta Condureteanu D. kapitányt, az aradi katoná-strand bérletjéért, azon a címen, hogy a múlt év nyarán a strandbifé szeszitalokat árusított, anélkül, hogy itahmérési engedéllyel rendelkezett volna. A mai törvényszéki tárgyaláson Condureteanu bemutatta szabályszerű itahmérési engedélyét, mire a bíróság felmentő ítéletet hozott.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román összegezését, és fordítások hitelesítését eszközöl **Mitra I. Sándor**, törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

— Mikalakkal küldöttség kereste fel hétfőn délelőtt Botoc Elek dr. polgármestert, akinek előadták kérésüket, amely az aradi árvízszedelelem és segélyakció ügyével áll összefüggésben. A küldöttség tagjai kifejtették, hogy a mikalakkal közül többen, akik építkezési anyagokat kaptak, készpénzzel nem rendelkezve, nem tudták mindmáig felépíteni házaikat. Arra kértek tehát a polgármestert, hogy ezek számára némi pénzsegélyt folyósítsa. A polgármester kifejtette a küldöttség tagjai előtt, hogy a város nincs abban a helyzetben, hogy pénzsegélyt folyósíthasson, mivel maga sem kap semmiféle építkezési segélyt. Figyelmeztette azonban a küldöttség tagjait, hogy akadályozzák meg mindenképpen a segélyként már kiutalt építkezési anyagok elpredálását, mert azok a város tulajdonát képezik s minden egyes esetben az anyagok eltulajdonítót bíróság elé juttatja.

— Gazdag, ügyesen összeállított műsortal egybekötött gyermekbálat rendezett az aradi Principele Mircea egyesület vasárnap délután az Iparos Otthon nagytermében. A terem zsefolásig megtelt érdeklődőkkel s a megjelent közönség szívesen tapsolt a tehetséges, ügyes gyermekszereplőknek. A szórakoztató, nagyszerűen összeállított műsor keretében a következő bájos apróságok szerepeltek nagy és őszinte siker mellett: Pop Sanda, Mittermayer Erna, Ersilica Jovita, Spatariu Zsenike, Cuban Elfrida, Ligeti Tildus, Hampel Magda, Redor Edith, Scholtz Baby, Friedmann Iby, Kalmár Baby, Kalocsay Magda, Engelhardt Annus, Kánya Mariska, Biró Etuska, Schmidt Mariska, Lia Petri, Donia Petri, Nagy Péter, Stoinescu Lucia, Codreanu Livia, Felnkuchen Annuska, Havas Laci, Neicu Traian, Götz Walter, Christea Misu, Spitzer Ibi, Novac Tancu, Rózsa Tomi, Havas Pista, Nagy Ella, gróf Königsegg Marietta, Weisz Joca, Zsigmond Márta, Hubenyi Feri, Zuckermann Iby, Schillinger Zsuzsika, Hacker Ági, Spitzer Miri, Herschko-vits Éva, Bornstein Márta. A rendezés nehéz, körültekintő munkáját dr. Lázár Agostonné, az egyesület elnöknője távollétében, dr. Memete Demeterné végezte el.

A gangsterek antialkoholisták lettek

Az amerikai banditák az alkoholtól idején sörrel és borral látták el — mint ismeretes — az alkohorra sóvárgó amerikaiakat. De közben változtak az idők, az alkoholtólment megszüntették, a sörgyártást megengedték, az ember azt hinné, hogy a gangsterek elvesztették létjogosultságukat. Nem vesztették el, csak taktikát és világnézetet változtattak. A száraz világban pártoltak az alkoholfogyasztást, a mai nedves időkben felcsaptak antialkoholistának. Néhány nap előtt Newyorkban tényes nappal a gangsterek lefoglaltak egy hatalmas sörszállítmányt, fiz teherautót, többszáz hordó sörrel. Ez volt a gangsterek első antialkoholista merénylete, amely bizonyára történelmi dátummá válik. A merényletet egyébként a hagyományos technikával bonyolították le. Newyork legforgalmasabb helyén megrohantak teherautókat, a vezetőket és kísérőket elkergették és maguk ültek fel az autókra. Egész Newyork azon töri a fejét, mi módon fognak a gangsterek az antialkoholizmusból üzletet csinálni?

— Kimutatást kell készíteni a gyógyszerárúkról. Figyelmet keltő rendelet érkezett hétfőn reggel a városi főorvosi hivatalhoz. A rendeletben a temesvári egészségügyi vezérfelügyelőség 2674. szám alatt tolmácsolja az egészségügyi miniszterium 428. számú rendeletét, amelyben elrendeli, hogy mindazok az aradi gyógyszereszek és gyógyszerárúrok, akik önálló gyógyszeráru készítésével, belföldi, vagy külföldi gyógyáru képviselésével foglalkoznak, képviselt gyógyszerárúkról 14 napon belül tegyenek jelentést közvetlenül az egészségügyi miniszteriumnak, ellenkező esetben autorizációjukat megvonják. Mivel a rendelet terminushoz van kötve, dr. Cucu Vazul városi főorvos hétfőn már kiküldte értesítését az érdekelt cégekhez és gyógyszerárúrokhoz, akik az értesítés kézhezvételétől számított 14 napon belül kötelesek jelentéseiket eljuttatni az egészségügyi miniszteriumba.

URANIA

A LEGMÓDERNEBB GÉPEKKEL FELSZERELT ARAD LEGOLCSÓBB HANGOS MOZGÓSZÍNHÁZA

MA, KEDDEN 5, 1/8 és 1/10 órákor
Lehár Ferenc legszebb filmoperettje

Volt egyszer egy keringő

EGOERT MARTHÁ, ROLF von GOTH, VEREBES ERNŐ

Déltűn 3 órákor 8+2 leles helyárákkal utoljára: Jaroslav Kocian hangversenye

V a r á z s h e g e d ű

MAGDA SONJA, HANS FEHER

Jön: M. H. Dupuy Mauzel regénye
FARKASOK CSODÁJA.

UJ HELYÁRAK: Földszinten déltűn 3 óra kor 8 lej, Földszinten 10 és 13 lej. Emeleten 20 lej. Déltűti Matiné földsz. 8 és 10 lej. Emeleten 13 lej.

— Sándor Iván & Co. sorsjegyrohában eddig az alatti számok nyertek: 17796 47738 32495 47703 55169 75566 284 23131 32426 39301 39036 44930 51411 51691.

Izom, izületi fájdalmak ellen kérjen orvosától Algosan pasztillát.

— Aradi uriaszonyok becsületsértési ügye az aradi járásbíró előtt. Érdekes becsületsértési per került ma az aradi törvényszék elé. Egyik aradi bank főpénztárnoka és egy volt bankigazgató közösen házat vásároltak Arad egyik belvárosi mellékucájában. Körübelül két évvel ezelőt történt a házvétel, amelynek nyomán mindkét család beköltözött a házba. A közös üzletből viszálykodás, majd a perek egész lavínája keletkezett a két család között. Egyszer azután az történt, hogy a főpénztárnok felmondott a házmasternek, mire a bankigazgató kijelentette, hogy nem hajlandó belemenni a házmaster távozásába. Ekes szóváltások keletkeztek emiatt és egy ízben — a veszekedés hevében — a bankigazgató neje megsértette a főpénztárnok feleségét. A sértett fél megtette a feljelentést és a járásbíró ezer lejes pénzbírsággal sújtotta a volt bankigazgató feleségét. Fellebbezés folytán a törvényszék elé került az ügy, amely mai tárgyalásán jóváhagyta a járásbírósi ítéletet.

— Az „Egyszeri királyfi” vasárnapi előadása. Az aradi magyar ifjuság komoly teljesítményt jelentő bemutatóját: Szép Ernő „Egyszeri királyfi” című mesedramáját vasárnap déltűn és este megismételek a Városi Színházban. Mindkét előadást lelkes, szépszámú közönség nézte végig, akik együtt sirtak, együtt kacagtak a szereplőkkel és szívből gyönyörködtek az előadás minden jelenetén. Ragyogó magyar táncokban és szereplőinek csupaszív játékában. Az aradi magyar ifjuság ezzel a komoly művészi teljesítményt jelentő előadással behozta, hogy lelkes akarással, fáradtságot nem ismerő, gondos betanulással valóban elismeréseméltó, szép munkát lehet produkálni, a mai anyagi, súlyos időkben is.

— Szép ünnepség színhelye volt vasárnap reggel nyolc órákor az aradi minoriták temploma. A zárdai növendékek — számszerint mintegy negyven fehér ruhás leánya — ezúttal járultak először az Oltáriszentséghez és áhitattal úszta gyermeklelkükben magukhoz vették az első áldozás szentségét... A templom megkapó képtt nyújtott: mirtuszkoszorú, fehér ruhás kis menyasszonyok. Krisztus fiatal jegyesei járultak az oltár elé és dr. Pazsitsny Bonaventura rendfőnök kezéből magukhoz vették az Oltáriszentséget. A templomi ünnepség után a „Notre Dame” iskolánövendékek zárdájában reggeli volt, ahol az elsőáldozók az iskola énekharának zsolozsmái mellett, közösen megreggeliztek. A közös reggeli Pazsitsny Bonaventura rendfőnök is részt vett aki szívből jövő szavakkal vázolta a szülők és gyermekek előtt a nap jelentőségét és a gyermekeket további vallásos kitartásra buzdította.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen jó étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fájl a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerésztára

Vesztetkútya garázdálkodása

Öt gyermeket összemart a veszett állat — Kirtják Gájban a szabadon talált kutyákat

Izgalmas jeleneteknek voltak szemtanúi vasárnap délután Gájban a gyanútlan járóke-
lők. Az történt ugyanis, hogy özvegy Nagy
Jánosné láncon tartott házőrző kutyája, amely
az utóbbi napokban egyébként is nyugtalanul
viselkedett, vasárnap délután elszakította vas-
tag láncát és üvöltve az uccán békésen játsza-
dozó gyerekek közé rohant. *Öt kisgyermék
került a megvadult állat elébe, akiket kivétel
nélkül mind csunyán összemart, majd tova-
rohant.*

A megharapott gyermekek sikoltozására
természetesen nagy tömeg indult az elszaba-
dult állat üldözésére. Hosszas hajsza után, a
melynek során a megvadult eb számos más
kutyát is összeharapott, sikerült végre leteri-
teni. Ekkor megdöbbenve állapították meg,
hogy a kutya szemei vérben forognak, szája
táitékhabot vet, egyszóval a veszettség utolsó
stádiumában van. Jelentették az esetet Arad-
város főorvosi hivatalának, amely azonnal in-
tézkedett, hogy még a vasárnap éjszaka fo-
lyamán az összemart gyermekeket a kolozsvári
Pasteur-intézetbe szállítsák el. Ezzel kapcsola-
tosan hétfőn értekezlet volt a főorvosi hiva-
talban, amelynek során elhatározták, hogy a
hasonló esetek megelőzésére nagyszabású öv-
intézkedéseket léptetnek életbe és ezzel kap-
csolatosan fokozott kutyairást foganatosítanak
Arad külső részén. Célrányos tehát, hogy
ugy Gájban, mint Ségában és Buzsákon a faj-
kutya-tulajdonosok tartsák állandó felügyelet
alatt kutyáikat, mert a hivatalos közegek meg-
fogják kapni a felhatalmazást a fenti területe-
ken, hogy az összes szabadon talált kutyákat
irgalmatlanul kiirtsák és ezen az uton előzzék
meg a veszettség terjedését.

— Az aradi rendőrség közli, hogy a május tí-
zediki nemzeti ünnepre való tekintettel, szerdán
délelőtt a főutvonalon a forgalom teljesen szü-
netel. A járdát mindenütt kordonokkal kerítik el és
a közönség csak ezeken kívül helyezkedhetik el.
Az iskolák, sportegyesületek és azok, akik a fel-
vonuláson résztvesznek, a Piata Avram Iancu
(Szabadság-tér) gyülekeznek. Este fáklvány-
menet lesz és amerre a menet elvonul, az ablakok
kivilágítása kötelező.

— Május 15-ig meghosszabbították a gép-
járműtulajdonosok adóvallomási ívének beadá-
sát, mert az aradi pénzügyigazgatósághoz ér-
kezett miniszteri leirat szerint, a munkával tul-
terhelt államnyomda még nem bírta elkészíteni
az ehhez szükséges összes nyomtatványokat,
tehát a pénzügyi forgalmi engedély blan-
kettáit sem.

— Köveikkel dobálták meg az erdélyi Ra-
pidot. Bucurestiből jelentik: Az erdélyi Rapid-
ra, Matei Basarab község közelében, ismeret-
len tettesek köveket dobáltak egy másodosz-
tályu kocsit ablakait betörték. A szilánkok né-
hány utast könnyebben megsebesítettek. A
csendőrség nyomoz.

— Az anya a magyar költészetben. Irta és
vata! „Anyák napja” ünnepélyén, május 13-
előadja dr. Barabás Béla, a Növédelmi Hi-
kán, a Minorita Kulturházban.

— Agyszélhűdés ölte meg Galler Annát. Isme-
retes, hogy a gyanús körülmények között elhunyt
aradi gyümölcskereskedő, Galler Anna holttes-
tét az ügyészség rendelkezése Ionescu dr. törvény-
széki orvos felboncolta. A boncolásnál a rendőrség
részéről Faur komisár asszisztált. A boncolás
megállapította, hogy Galler Annát agyszélhűdés
ölte meg. Miután minden kétséget eloszlatott a
boncolás eredménye, az ügyészség megadta a
temetési engedélyt.

— Az Aradi Magánalkalmazottak Szindi-
kátusának alakuló ülése. Az aradi Kereskedelmi
Testület üléstermében vasárnap délelőtt
tartotta meg alakuló ülését az Aradi Magánal-
kalmazottak Szindikátusa. Az alakuló ülésen
kevesen jelentek meg. Az ülés csak rövid
ideig tartott és azon elhatározták, hogy nat-
ragu bizottságot választanak, amely elkészíti a
szindikátus formaszabint megalkulását. Az
átmeneti bizottság elkészíti az alapszabályokat
s eleget tesz a törvényes formákoknak, hogy
a szindikátus a legközelebb megtartandó ülés-
sen megkezdhesse működését, vezetőséget
válasszon. Az alakuló ülés végül megválasz-
totta a hat ideiglenes megbízottat.

Szigoru intézkedéseket tartalmaz az adóbehajtásról szóló új törvény

A lefoglalt tárgyakat azonnal elszállíthatja az adóhivatal — A lakásban az ágyon, ágyneműn és néhány ruhán kívül minden elérverezhető és még a készpénzkövetelés is lefoglalható: csak tizezer lej értékű könyvet és műhelyfelszerelést mentesítettek az árverés alól

Felhívás az aradi adófizetőkhez a pontos adófizetés azonnali előnyeiről

Néhány nappal ezelőtt ismertettük az új
adóbehajtási törvénynek azt a részét, amely
szerint a pontos adófizetők 18 százalékot ta-
karítanak meg, de a késedelmes adófizetők
adója 13 százalékkal emelkedik. Most módunk-
ban van ismertetni a szigorú törvény legfon-
tosabb pontjait, amelyekből kiderül, hogy a
behajtási pénzügyigazgatásnak a kivett
adókat feltétlenül be kell hajtania, még akkor
is, ha a behajtás rendkívül súlyos következmé-
nyekkel jár is az adózókra. A törvény meg-
szigorítja a foglalási eljárást, mert a behajtó
közeg a lefoglalt tárgyakat azonnal elvitetheti.
Nem foglalhatók le és nem árverezhetőek el az
adós és családjának ágylai, ágyneműje és szük-
séges ruházata, két igásállat, egy fejős tehén,
négy kecske vagy juh a két hónapra szükséges
élelemmel együtt, a vetőmég, a szekér, eke.

*A szabadfoglalkozásuknál a könyvek tíze-
zer lej értékig, a foglalkozás folytatásá-
hoz szükséges gépek és szerszámok tizezer
lej értékig, a katonai felszerelések és végül
a bányák alkotó elemei.*

A lefoglalt tárgyak az adós felügyelete alatt is
maradhatnak, azonban az adóhivatal jogosult
azokat elszállítani, vagy másnak megőrzésére
bizni. Az adóhivatal az adós üzeméhez zár-
gondnokot is nevezhet ki, akit az adófizető kö-
teles fizetni. Ugyancsak súlyos a törvénynek
a kontesztációkra vonatkozó azon rendelkezé-
se, amely szerint az adóbehajtó közegek jogta-
lan eljárása ellen is csak az adóbehajtó által
követelt összegek letétele helyezésével mel-
lett lehet kontesztálni (felfolyamodni).

Az aradi második kerületi adófelügyelőség az
alábbi felhívás közzétételére kért fel bennün-
ket: „Akik május 15-ig eleget tesznek negyed-
évi adókötelezettségüknek, azok elkerülnek a
fentebb felsorolt súlyos kellemetlenségeket és
az 1933—34. évre szóló adójukból öt százalékot
a befizetésnél azonnal levonnak. Ez a kedvez-
mény csak azokra vonatkozik, akik 1933. ja-
nuári, februári, és márciusi adójukat teljesen
befizették. Ez esetben a fenti három hónapra
járó adó tíz százalékát is azonnal levonhatja az
1933—34. évi első évnegyvedi adójából, tehát

A primadonna csokra

— Miért volt olyan dühös a prima-
donna előadás után? Hiszen nyolc hatal-
mas bukétát kapott...!

— Igen, de tízet fizetett ki!

— Iliescu Bankáz nyerőszámai. Lej
20.000 No. 56909. Lej 6.000 No. 20114, 25139
57802. Lej 4.000 No. 653 15685 15402. 54337.
Lej 2200 No. 594 797 978 996 15406 15606 15612
15635 15676 15779 15787 16311 16317 16327
21854 21880 21917 24252 24255 24257 25103
25121 27235 27278 28694 31688 31677 31697
40449 43030 43524 48868 49512 49599 55053
55061 55463 56276 56941 57847 57871. 57875
68051 68071 72928 72935 77449.

— Titkos találkahelyet leplezték le Aradon.
Néhány nappal ezelőtt Merkler Ferenc Piata
Peste (Hal-tér) 19. szám alatti hentesmester felje-
lentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik hónapok
óta dézsmálják boltját. A rendőrségnek mára si-
került előállítania Pantea Jánost, aki mini segéd
volt az üzletben alkalmazva. Pantea nagyobb ér-
tékű élelmiszert lopott el s azt elhelyezte egy
Mayer János nevű foglalkozás nélküli embernél. A
rendőrség azután bevezette a vizsgálatot Mayer
ellen is és így derült ki, hogy lakása van a Strada
Sinagogei 6. szám alatt, ez azonban sehol nincs
bejelentve. További kutatás után az is kiderült,
hogy Mayer lakását titkos találkahelynek használ-
ták. Órákra adta ki szobáját 20—30 lejért és ez
volt minden keresete. Az eljárás az ügyben folyik.

aki május 15-ig befizeti esedékes adóját, az
mindjárt 15 százalék kedvezményben részesül.
A pénzügyigazgatóság tudvalevően már befe-
jezte a házadó, a nem részvénytársasági ala-
pon működő kereskedelmi és ipari cégek, az
intellektuális osztályok adókövetését, továbbá
a globálisadó legnagyobb részét és már meg-
állapította a patenta fixa alá tartozó kereske-
dők és iparosok adóját, amely ugyanannyi,
mint a múlt évben volt, tehát már mindenki
tudja, hogy a folyó év április, május és június
hónapokra mennyi adót kell sürgősen befizet-
nie. A kivetésről szóló jegyzőkönyvi másolatot
fel kell mutatni az adóhivatalokban és a fize-
tésnél azonnal mindenki megkapja a fenti ked-
vezményt.

Ha az adót vagy illetéket az adózó a fog-
lalási jegyzőkönyv keltétől számított 15 napon
belül nem fizeti ki, árverés tüzendő ki. Az ár-
verési határidő nem lehet rövidebb, mint a fog-
lalási jegyzőkönyv felvételétől számított har-
minc nap. Az árverési hirdetményt az árverés
megtartása előtt legalább egy héttel közölni
kell az adófizetővel. Az árverés reggel nyolc
órától este hétig folytatható s egy adótiszt és
egy rendőr jelenlétében tartható meg. Kétszáz-
ezer lejnél nagyobb adótartozások esetén bi-
rószági kiküldöttnek kell jelen lenni az árverés-
nél. Az állammal, vármegyével és más ható-
ságokkal szemben fennálló adósságok behaj-
tása céljából az adósnak más személyekkel
szemben fennálló pénzkövetelése is, tehát
künnlevőségei is, valamint ingatlan vagyoná-
nak jövedelmei (házbér, termés stb.) lefoglal-
hatók.

Ilyen következményekkel jár az, ha valaki
nem fizeti pontosan köztartozásait, de, saj-
nos, az állam és más közintézmények késede-
lem esetén nem részesülnek ugyanilyen chá-
násban. Ez a törvény ugyanis kimondja, hogy
az állam és a közintézmények ellen magánhi-
telező indíthat ugyan pert, de végrehajtást nem
vezethet. Végül megállapítjuk, hogy az adóbe-
hajtások határidejeivel kapcsolatban a tör-
vényben ellentmondások mutatkoznak, ame-
lyeket a végrehajtási utasítás feltétlenül korri-
gálni fog.

— Egy kutya — tiltott vadászata. Tamás Tó-
dor komlói parasztagazda furcsa esetből kitolyó-
lag került ma a bíróság elé. Az elmúlt évben tör-
tént még, hogy egy nyul betévedt a gazda udva-
rába. Itt a gazda kutyája fogadta, amely hamarosan
végzett vele. Tamás megtalálta a nyulat, be-
vitte és családjával együtt jóízűen elfogyasztotta.
A gazdát feljelentették és a járásbírószág tiltott
vadászat címén 500 lej pénzbüntetésre ítélte. Ma
került az ügy felebbezés folytán az aradi törvény-
székhez, amely felmentette a komlói gazdát, az-
zal az indokolással, hogy nem bizonyítható rá a
tiltott vadászat.

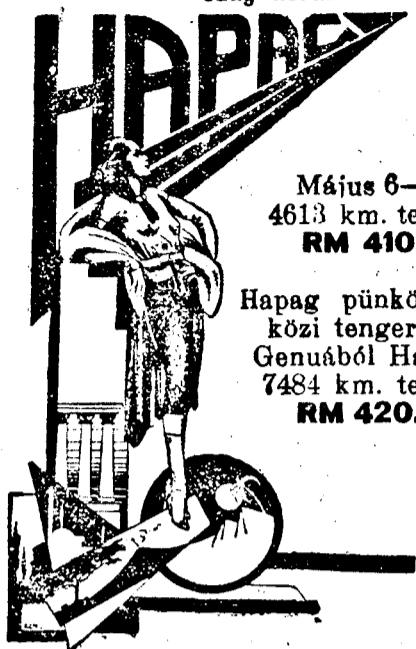
— Előadás az Iparosotthonban. Öszinte siker-
jegyében folyt le az aradi Iparosotthonban a
„Noszty-fiu esete Tóth Marival” című bájos vigjá-
ték repriz-előadása. Az Iparosotthon kitünő mű-
kedvelő-gárdája közkívánatra tüzte ismét műso-
rára a „Noszty-fiu” előadását, amely a premieren
felejtethetlen sikert aratott. Az Iparosotthon nagy-
lerme ezúttal ismét sikereiben gazdag előadás
színhelye volt s a megjelent közönség lelkesen ün-
nepelte a szereplőket, akiket többször a függöny
elé tapsoltak ki.

— Ma délelőtt megkezdtek az aradi rendőr-
kvesztura udvarán a bérkocsik, lovak és szerszá-
mok felülvizsgálását. Akinek nincs rendben a ko-
csija, vagy a bizottság egyéb hibát talál, azt
nyomban rendbe kell hozniok, ellenesetben a haj-
tási engedélyeket elkobozza a rendőrhatalóság.

— Jéglőfizetés és rendelés legerőnyösebb
R e u s z-jéggvárban, Boulevardul Regele. Fer-
dinand 33, Telefon 141.

Földközi tengeri utazások.

Még két csodás földközi tengeri utazás 1933. tavaszán. — Hapag-Földközi tengeri utazás Görögországba, Északafrikába és Olaszország körül.

Május 6—21-ig
4613 km. tengeri ut
RM 410.—től

Hapag pünkösdi Földközi tengeri utazás Genuából Hamburgba 7484 km. tengeri ut
RM 420.—től

Az „Oceana” kiránduló hajó biztosítja a teljes felgyógyulást a tengeri utazás alatt. Jelentkezni lehet és felvilágosítást ad a

Hamburg Amerika Linie
aradi fiókjánál

Künstler utazási irodában,
Arad, Bul. Reg. Maria 24. sz. alatt.

Felavatták

az erdőhegyi református Kulturházat

Szép ünnepségekben volt része Erdőhegy kulturközösségének. Nemesen egyszerű keretek között avatták fel az erdőhegyi református kulturházat. A megnyitó-ünnepélyt társasvacscsora követte, amelyen Kisjenő és Erdőhegy lakosságának művelt rétege valláskülönbőség nélkül megjelent. Az ünnepség bevezetője a dalárda szép énekszám volt, majd Nagy Zoltán református lelkész emelkedett szólásra és magasszárnyalású beszéddel méltatta a kulturház megnyitásának jelentőségét, valamint annak közművelődési céljait. Ezután *Kiltn* Sándor tanító „A kulturház célja” címen tartott lelkesítő, szépen felépített előadást. Az Ifjúsági Egylet tagjai sorából előlépett *Molnár* Ernő és hatásos szavalaot adott elő, majd négy bájos leányka: *Szeberényi* Jolánka és *Rózsika*, valamint *Liebermann* Iluci és *Elizke* apró tréfás jeleneteket adtak elő hatalmas tetszés mellett.

A társasvacscsora alatt dr. *Olosz* Lajos, *Takács* János plébános és *Pálfi* György mondtak emelkedett hangú, vidám pohárköszöntőket, amelyekre Nagy Zoltán tiszteletes válaszolt. A dalárda a bankett tartama alatt szebbnél-szebb dalokkal szórakoztatta a megjelenteket. A társasvacscsora megrendezéséért a református Férfiszövetség érdemel dicséretet, míg az izletes menü elkészítése *Tösér* Andrásné, *Biró* Károlyné és *Tösér* Sándorné urhölgyek érdeme. A társasvacscsora résztvevői a legragyogóbb hangulatban maradtak együtt a kora hajnali órákig.

Román találmány

a színes filmek előállítására

Párisból jelentik: A Pathé-filmgyár joinvillei stúdiójában szenzációs kísérleteket folytatnak Daponte román feltaláló találmányával. Daponte eljárásával ugyanis szinte élethűen tökéletes színes filmeket lehet előállítani. Az első felvételek kitűnően sikerültek és az ilyen módon előállított és meghívott közönség előtt bemutatott film óriási sikert aratott. A találmánynak a szakértők nagy jövőt jósolnak.

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria-CFR csapata tartalékosan is győzött Szebenben

A Ripensia fölényesen győzött Kolozsvárott — A CFR nagy gólarányú vereséggel küldte haza a Crisanat

A Nemzeti Bajnokság A. csoportjában több nagyobb szabású mérkőzést bonyolítottak le. Bennünket, aradiakat legelőképpen a Gloria szereplése érdekel és az aradi csapat annak ellenére, hogy tartalékosan vette fel a küzdelmet, mégis győzött, így a szerzett értékes két ponttal megerősítette pozícióját. A CFR Bucurestiben látta vendégül a Crisanat és nagy gólarányú vereséggel küldötte haza a váradiakat. A Ripensia Kolozsváron vendégszerepelt és iskolajátékkal fölényes győzelmet aratott a Románia felett. Az A. csoport bajnoki táblázata így fest:

1. CFR	11	7	1	3	30	12	15
2. Gloria-CFR	9	6	1	2	20	14	13
3. Ripensia	8	6	—	2	27	9	12
4. Crisana	9	5	1	3	16	20	11
5. Tricolor	9	2	3	4	11	12	7
6. Romania	10	2	1	7	8	21	5
7. Soimi	10	1	1	8	7	31	3

Nehéz küzdelem után, megérdemelten győzött a Gloria-CFR

Gloria-CFR—Soimi 1:0 (1:0). Szeben, bíró: *Ceureanu*. A sereghajtó szebeni csapat

elkeseredett küzdelmet vívott a jóképességű aradi együttesel és annak ellenére, hogy a Gloria tartalékosan volt kénytelen játszani, a 30-ik percben Aliman révén lött góllal sikerült megszereznie a győzelmet. A Gloria csapatában elsősorban játszott a közvetlen védelem, a halvesor is kielégített, csupán a csatársornál voltak bajok. Bugarin agilis volt, de megbontotta ennek a sornak egységét. A gól után továbbra is a Gloria vitte az irányító szerepét, de a béna csatársor nem volt eredményes, viszont a Soimi sok veszélyt jelentő támadásai a kitűnő védelemmel verődtek vissza.

Ripensia—Romania 4:0 (2:0). Kolozsvár, bíró: *Morariu* dr. A temesváriak gólokkal ki nem fejezett fölény után valóságos iskolajátékkal lépték le a Romániát. A gólokon *Rafinszky* (2), *Kotormány* és *Dobay* osztozkodtak.

CFR—Crisana 4:0 (1:0). Bucuresti, bíró: *Radulescu*. A CFR teljes erőbedobással játszott és így a bucarestiek fölényes győzelmet arattak, *Chiroi* (2), *Stanescu* és *Attila* voltak a gólszerzők.

A bucaresti-i Unirea-Tricolor pompás játékkal meghódította az aradi közönséget és könnyen verte az AMTE-t

A B. csoportban a legnagyobb harcot Váradon vívták, itt a bucaresti-i Venus és a NAC találkoztak egymással. A váradiak könnyen meg is nyerhették volna a mérkőzést, ha a bíró az első félidőben ki nem állítja Rónayt, ami által a csatársor egysége megbomlott és a NAC már csak védekezett. Az AMTE a bucaresti-i Unirea-Tricolort kapta ellenfelül és a mérkőzés az ideai szezon kiemelkedően legjobb meccse volt. A bucarestiek klasszisokkal voltak jobbak, mint az aradiak és olyan játékot produkáltak, amellyel meghódították az aradi közönséget. Az Universitatea Temesvárott vendégszerepelt és nehéz küzdelem után szerencsével győzte le a hazai csapatot. A táblázat a vasárnapi mérkőzések figyelembevételével a következő:

1. Venus	9	5	3	1	27	10	13
2. Universitatea	8	6	1	1	14	7	13
3. Unirea-Tric	9	5	2	2	22	15	12
4. NAC	9	5	1	3	22	15	11
5. TMTE	10	3	2	5	13	20	8
6. AMTE	10	3	—	7	14	31	6
7. Brasovia	9	—	1	8	8	22	1

Csatársor nélkül nem lehet meccset nyerni

Unirea-Tricolor—AMTE 4:0 (1:0) Arad, bíró: dr. *Tunea*. Kezds után az AMTE pompás akciókkal közelít meg az ellenfele kapuját, a csapat tetszetős játékot mutatott és lelkes játéka révén már több ízben lett volna alkalomuk a gólszerzésre, ám az ügyetlen csatárjáték következtében a legpompásabb helyzetek is kiaknázatlanok maradtak. A védelem és a halvesor fokozatosan visszaesett, ereje felőrldött a megerőltető munkában és a félidő vége felé már a bucarestiek uralták a mezőnyt, úgy, hogy a II. félidőben az AMTE

szóhoz sem jutott. Az első félidőben *Tyukodi* könnyelmű kifutása révén jut vezetéshez az Unirea-Tricolor.

Szünet után még-még fellángolt a lelkesedés, de a csapat nem tudott és nem is tudhatott boldogulni, mert a csatársor pillanatokig sem tudta tartani a labdát, és a védelem összeroppant. A 6-ik perc a sorsdöntő, ekkor *Popescu* átjátssa magát a védelem és éles lövése gólt jelent. Majd ismét *Popescu* lö gólt és a 43-ik percben az ügyesen mozgó *Seifert* állítja be a végeredményt.

Venus—NAC 0:0 Várad, bíró: *Xifandó*. A két csapat jó futballt játszott, izgalomban is volt bőven rész, de a Rónai kiállításával megbénult NAC csatársor nem lehetett eredményes, nem bírt a fővárosi csapat jó védelmével. A NAC helyes taktikai felkészültsége következtében védekezésre rendezkedett be és így a végeredmény döntetlen maradt.

Universitatea—TMTE 2:1 (1:0) Temesvár, bíró: *Oravetz*. A kolozsváriak szerencsés győzelmet arattak az egyenrangú ellenfelek felett. Az Universitatea szerencsésének köszönheti a győzelmet a feljavult TMTE-vel szemben. *Stefanescu* gólja juttatta vezetéshez az U-t, szünet után *Sepi* góloz, majd *Moravetz* szabadrugásból szepített az eredményen.

O Barátságos mérkőzések. A Hakoah csapata vasárnap délelőtt tréningmeccs során 3:2 arányban verte a Tricolor együttesét. A mérkőzés iramos volt és a Hakoah megérdemelte a győzelmet. Az AAC bombaszívarok valóságos gólvadlót játszottak a Vulturul oldboysra, eredmény 9:0 volt. Az aradi nagy mérkőzés előtt a Stiaszny-gyár kebelében alakult futballcsapat: az USA pompás játéka és lelkesedése révén 2:1 arányú értékes győzelmet aratott a jó játékerőt képviselő temesvári IOGT felett. Az USA első nagyobb szabású mérkőzése teljes sikerrel járt, mert a csapat a győzelmen kívül valóban szép játékot produkált.

O Ifjúsági bajnokság. Juventus—Soimi 2:1 (1:0) Egyetértés—AAC 2:2 (0:0). AMTE—Hakoah 6:1 (3:1). Unirea—Tricolor 1:0 (1:0). Olimpia PTT—Titanus 5:1 (2:0). Gloria—ATE 3:0 (3:0).

O Szövetségi díjmérkőzések. Az AAC—AMTE-meccs az AMTE meg nem jelenése miatt elmaradt, így a két pontot az AAC javára írják. Hakoah—ATE 10:2 (7:0). Unirea—AVMSE 3:3 (2:2). Gloria—Transylvania 6:2 (3:2).

A legmodernebb

princess és kombi női
zöld, haskötők, sérkőök
és gumiharisnyák orvosi
műszerek, kötszerek

legolcsóbb raktára

LÁNYI

Arad, Bulevardul Regina Maria 2. sz.,
Neuman-palota (volt Kepes-üz'et). 1650

Művészi

gyermekfelvételek

készülnek

**STOJKOVITS JÓZSEF műtermében
vált Szabadság-tér 16. szám alatt.**

O CSAJKA VASÁRNAP SÜLYOSAN MEGSERÜLT. A vasárnapi Unirea-Tricolor és az AMTE közötti mérkőzésen Csajka egy összefutás következtében elterült a földön, kivitték, de azután tovább játszott. Csajka a mérkőzés után rosszul lett, kocsivat kellett hazavinni, otthon az állapota még inkább rosszabbodott, úgy, hogy a mentőkkel be kellett szállítani a Therapia-szanatóriumba, ahol Arad sportorvosa, dr. Steiner Jenő megállapította, hogy a kitünő játékosnak vesevérzése van. Csajka állapotában javulás állott be és remélhető, hogy rövidesen elhagyhatja a szanatóriumot.

Győzött az ATE Szalontán

Az ATE jóképességű csapata még tartalékoltnak is sikerrel szerepelt Szalontán, ahol 3:2 arányban verte a helybeli kombináltat. — **Lugos:** A Kinizsi nehéz küzdelem után 2:1 (0:1) arányu vereséget mért a LMTE-re. — **Resica:** Hatalmas meglepetésre az RMTE 3:1-re verte az UDR csapatát. — **Temesvár:** Bajnoki mérkőzés során a TAC 2:0 arányban végzett a Banatullal, így a bajnokság kérdése a szerdai Banatul-Kinizsi meccsén dől el, amennyiben a Kinizsi győz, úgy bajnok, ellenesetben a TAC szerzi meg ezt a díszes pozíciót. — **Szatmár:** A Dusan Silny 2:0-ra verte a Barkohbát. — **Máramarossziget:** MSE—Astra 0:0. — **Visó:** Sámson—Visól FC 3:0. — **Nagykároly:** Seini—Nagykárolyi Kolping 10:0. — **Lupény:** Lupényi SC—Lónyai SC 6:3.

Győztek a nagy csapatok a magyar profibajnokság meccsei során változatlan a helyzet, a Ferencváros tovább vezet

A vasárnapi forduló nagyon izgalmasnak ígérkezett, ugyanis a Ferencváros a Bocskai ellen vette fel a küzdelmet. A szezon legszebb mérkőzése végül is a Ferencváros győzelmével végződött, így a Hungáriát, amely a szombati győzelmével élen volt, ismét a Ferencváros váltotta le. Rövid ideig tartott a pünkösdi királyság. Az Újpest is könnyen győzött. Általában favorit-győzelmek jellemzik a fordulót. A vasárnap lejátszott meccsek figyelembevételével ez a táblázat:

1. Ferencváros	19	14	3	2	73:19	31
2. Újpest	19	14	3	2	75:29	31
3. Hungária	19	13	4	2	64:26	30
4. Budai „11”	19	9	5	5	38:34	23
5. III. kerületi FC	17	9	3	5	37:28	21
6. Bocskai	18	8	4	6	37:30	20
7. Kispest	19	4	7	8	37:52	15
8. Szeged FC	18	5	4	9	27:43	14
9. Nemzeti	17	4	4	9	29:47	12
10. Attila	18	4	1	13	23:46	9
11. Somogy	19	2	3	14	21:55	7
12. Soroksár	18	2	3	13	24:76	7

O Ferencváros—Bocskai 1: (0:0). A szezon legizgalmasabb és legszebb mérkőzését a Ferencváros nyerte. A meccs egyetlen gólja a II. félidő tizedik percében született, ekkor Turay Toldihoz juttatja a labdát, akinek éles lövése nyomán a kapufától pattan vissza a bőr, amely a kifutó Fehér könyökéről a hálóba pattant. Öngól. — **Kispest—Soroksár 2:2 (1:0).** A jobban futballozó Kispest gyanúsán pontot hagyt: Soroksárott. Kezdődik a finis, ezzel együtt a „fekvések” ideje is. Serényi a kispestieknek szerzi meg a vezetést, Gruber egyenlített, majd Kiss 11-ből lött góllal vezetéshez juttatja csapatát és Pintér II. gólja a végeredményt jelentette. — **Budai „11”—Attila 3:1 (2:1).** Miskolcra jelentik: A hosszú utóláradt Attila vereséget szenvedett Szabó (öngól), Polgár, Magda, illetve Simonyi a gólszerzők. — **Újpest—Somogy 4:0 (2:0).** Kaposvárról jelentik: Az Újpest Auer (2), Sárosi és Jakube góljaival könnyen győzött.

O A II. liga eredményei. Szürkefény—Ttc FC. 3:1. Phöbus—DFC 2:0 (2:0). SzNFC—Droguisták 4:1 (3:0). Budafok—Csepel 3:1.

O Amatőrbajnokság Pesten. Arad pünkösdi vendége, a Törekvés ismét nagyarányú győzelmet ért el, ez alkalommal a már Aradon járt Ferencváros Vasutasok felett. Eredme-

Megerősítette pozícióját a Vulturul

II. osztályu bajnokság.

A másodosztályban tegnap élenk volt az ifj. A legtöbb mérkőzésen a favoritok győztek. Eredmények: Vulturul—Victoria 4:0 (2:0) Juventus—Banatul 3:1 (2:1). Titanus—RAC 8:0 (5:0). — AVMS—Virtutea 3:2 (2:0).

Az AMTE nagyszerűen sikerült kerékpárversenye

Az AMTE példászerű rendezésében lebonyolított versenye a „Meteor” részére hozott sikereket. A versenyen az aradi gárdán kívül temesvári futók is résztvevtek és a nagy konkurencia következtében élvezetes volt a verseny. Az elsőket a „Meteor” jó formában lévő versenyzőinek sikerült elhódítani. Eredmények:

60 km. főverseny. 1. Renich Fidél (Meteor) 2 óra 19 perc 55 mp. 2. Silberstein Dezső (AMTE) 2 óra 23 perc 30 mp. 3. Takács József (Meteor) 2 óra 26 perc 30 mp. 4. Egresi Károly (AMTE). 5. Boldea (AMTE).

40 km. haladók versenye. 1. Post Mihály (Meteor) 1 óra 30 perc 20 mp. 2. Dragos Kálmán (AMTE) 1 óra 36 perc 50 mp. 3. Krammer Erik (Electrica). 4. induló.

30 km. kezdők versenye. 1. Major Emil (Meteor) 1 óra 5 perc 55 mp. 2. Róth Lajos (Meteor) 1 óra 6 perc 30 mp. 3. Lieber János (AMTE) 1 óra 8 perc 4 mp. 4. Gelcz Sándor (Meteor). 5. Nagy László (Meteor). 12. induló.

A sikerült versenyért Szabó Gyulát és Szabó Károlyt, valamint Merk Jakabot illeti a jól megérdemelt dicséret.

nyek: Törekvés—FVSK 6:1 (2:0). EMTK—BSE 2:2. „33” FC—URAK 1:1. MTK—MAVÁ 2:0. FTC—Elektromos 5:2. UTE—VI. ker. FC 6:0. Postás—BEAC 3:2.

O Külföldi eredmények, külföldi események... Berlin: Az „Utánpótlás” csapata 5:5-re játszott a német válogatott vízipólokokkal. — Budapest: A magyar Dawis Cup csapat 5:0 arányu vereséget szenvedett a japánoktól. — Szófia: Bulgár válogatott és a Szeged FC valamint a III. ker. FC játékosaiából összeállított kombinált csapat összecsapása 5:1 arányban ért véget. — Zürich: A svájciak 4:1-re verték a jugoszláv válogatottat. — Bécs: A bajnoki mérkőzések során a Rapid a Libertást (5:1), a Vienna a Wackert (3:2), a WAC az Admirát (3:1) és a Hakoah a WSC-t 3:1-re verte. — Amszterdam: Belgium 2:1-re verte a holland válogatottat. — Firenze: Az olaszok és a csehek közötti küzdelem 2:0 arányban a csehek javára dőlt el.

Színház—Művészet—Irodalom

* A budapesti színházak műsora. Vigszínház. Kedd, szerda, csütörtök: Vacsora nyolckor. Péntek: Naplemente előtt. Szombat, vasárnap délután és este: Vacsora nyolckor. — Magyar Színház. Kedd, szerda, csütörtök, vasárnap délután: Egy királynő lánykora. Péntek: Egy csók és más semmi (előszőr). Szombat, vasárnap este: Egy csók és más semmi. — Belvárosi Színház, Magdát kicsapják. Szerda: Rendkívüli kiadás. Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap délután és este: Magdát kicsapják. — Kamaraszínház, Szerda kivételével, egész héten minden este és vasárnap délután: Aranyásó, Cifra szöttes Szerda: Akadémiai vizsgálódás. — Király Színház, Egész héten minden este és vasárnap délután: A két lámpás. — Fővárosi Operettszínház, Egész héten minden este és vasárnap délután: Bolondóra. — Pesti Színház, Egész héten minden este: Zsákbamacska. Vasárnap délután: Zsákbamacska. — Andrásy-utli Színház, Egész héten minden este: A csodahegedűs, stb. Terézkerületi Színház, Egész héten minden este: Hacsek és Sajó a Tavasz Vására, stb. Labriola Színház-Varieté, Egész héten minden este: Kadétszerlem. — Royal Orfeum, Egész héten minden este: Varieté-műsor. — Komédia Orfeum, Egész héten minden este: Bohózatok: Salamon Béla, stb. — Bethlen-téri Színház, Egész héten minden este: Timosa, a cár katonája. — Beketow-cirkusz, Egész héten minden este: Május műsor.

Aradi javaslat

a Háztulajdonosok Országos Szövetségének temesvári közgyűlésén

Temesvárról jelentik: A temesvári városháza nagytermében tegnap tartotta alakuló közgyűlését a Háztulajdonosok Országos Szövetsége. A gyűlést Cioban elnök nyitotta meg, majd pedig Carabas Romulus városi tanács tag a város részéről és a polgárság nevében üdvözölte a delegátusokat. A közgyűlésen az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának megbízottai dr. Albu Cornel elnök vezetésével mellett vettek részt. Brancovici tanár indítványára elhatározták, hogy a szövetség alapszabályait összhangba hozzák az ország valamennyi háztulajdonos egyesületének alapszabályaival. A háztulajdonosok május 14-én Rómában tartandó kongresszusára a közgyűlés Cioban Pompil dr.-t küldte ki.

Nagyfontosságú előterjesztést tett Lukács Jenő a házak adás-vételi, illetve örökösödési illetékeinek ügyében. Az új törvény szerint ugyanis az átírási illetéket ezentul a fiskus ügyszólván önként, az adóalap tizenötösöröse alapján állapítja meg. Lukács Jenő kifejtette, hogy ez burkolt vagyonelkobzást jelent. Végül azt indítványozta, hogy az átírási illetéket ezentul is az adás-vételi szerződésben feltüntetett ár legyen. Abban az esetben pedig, ha az államkincstár képviselői úgy látják, hogy csatlás forog fenn, akkor álljon az államnak jogában azonnali készpénzfizetés ellenében az ingatlant a szerződésben feltüntetett áron, vagy az örökségi becslés árán megvásárolni.

Popa Constantin aradi városi kultúrtaácsos a konverziós törvény rendelkezéseit taglalta. Kifogásolta a törvénynek azt a rendelkezését, amely a házat terhelő adósságnak 5 év alatt való, minden redukció nélküli visszafizetését követeli. Véleménye szerint, ugyanazon az alapon és ugyanazzal a joggal, amellyel az állam a háztulajdonosok bevételeit korlátozza, redukálnia kell ezeknek adósságait. A közgyűlés elhatározta, hogy a javaslat szellemében előterjesztést intéz az illetékes fórumokhoz.

Viharos jelenetek

az aradmegyei német pártok tanácsának alakuló ülésén

Izgalmas gyűlés színhelye volt vasárnap délután az aradi Német Ház, ahol zajos eszmecsere és viharos jelenetek között alakult meg az aradmegyei német pártok kerületi tanácsa, amelynek listavezetőjévé Beller Hans képviselőt választották meg.

Az aradmegyei német választások — mint ismeretes — a demokratikus és szabadelvű Beller Hans-féle egyesült ellenzéki pártnak hoztak erős relatív többséget, 43 százalékos mandátum-részesedéssel. Utánuk az aradmegyei hitleristák érték el 31 százalékos arányt, míg utolsó helyen a régi Blaskovits—Muth Gáspár-féle német-sváb népközösségi párt maradt 26 százalékos mandátum-részesedéssel. Annak ellenére, hogy a Bernáth Péter aradi banktisztviselő vezetése alatti aradmegyei Hitler-párt ellenzékként vonult fel a választási küzdelemre és a kerületi tanács megalakításának küzdelmei során a vele homlok-egyenest ellenkező világnézetet valló Blaskovits-féle klerikális párttal fogott össze, csak azért, hogy ellenfele esélyeit csökkentse, népszerűséget nem tudott szerezni a maga célkitűzéseinek. Ezzel szemben az összefogás ténye annál nagyobb elkeseredést keltett a szabadelvű ellenzék sorában, amelynek nyíltan kifejezést is adtak.

A vasárnapi gyűlés vitája tehát délután fél 3 óráig szokatlan indulatossággal zajlott le. Azért eddig az időpontig, mert ekkor végképpen szétrobbant az egész gyűlés. A szokatlanul heves eszmecsere főképpen a kerületi jogsegély-iroda eddigi titkárának ügyei körül kavargott fel és miután ebben a kérdésben olyan áthidalhatatlan ellentétek mutatkoztak, amelyek meghusították a további tárgyalások lehetőségét is, a gyűlés résztvevői eredmény nélkül oszultak szét. A Beller-féle ellenzéki párt végrehajtó tanácsa azonban még a délután folyamán elhatározta, hogy az egész aradmegyei németiség érdekében a gyűlésre „Német Néphivatal” elnevezés alatt jogvédő irodát állít fel a Bulv. Regele Ferdinand 13. szám alatt. Az új intézmény élére kerületi ügyészi minőségben Dissler Miklós ügyvédet állították.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Nemzeti Bank újból bevezeti a kompenzációs rendszert

A gyári érdekeltségek akciójának sikere — Az exportőrök csak akkor kapnak kompenzációs engedélyt, ha új piacot szereznek a romániai áruknak

Az Aradi Közlöny jelentette, hogy a Banca Nationala a múlt hónapban beszüntette a külföldi államokkal fennálló kompenzációs rendszert, mert szerinte az exportból származó devizák nem folytak be hozzá, hanem illetéktelen magánügyekhez jutottak. A kereskedelmi miniszter az exportot és importot teljesen megbénító eme intézkedésnek visszavonását kérte a Nemzeti Banktól, amely hosszas tárgyalások után most teljesíti a miniszterium és az összes gyáripari érdekképviseletek kívánságát. Ez a szigorú intézkedés ugyanis legelső sorban a gyárak nyersanyagbeszerzését tette csaknem lehetetlenné, mert a külföldi államok retorziót alkalmaztak velünk szemben. Nagy megkönnyebbülést jelent a Nemzeti Bank új elhatározása, amellyel visszavonja múlt hónapki sérelmes rendeletét és ezután ismét megkezdődik a kompenzációs ki- és beviteli rezsim. Az új

rendszer szerint azonban a jövőben kompenzációs engedélyt a Banca Nationala csak akkor fog kiadni, ha az exportőrök új piacot szereznek vagy pedig a kompenzációképpen exportált mennyiség a kereskedelmi egyezményekben megjelölt mennyiségeken felül lesz.

A kompenzációs engedély elnyerésére beadott kéréshez mellékelni kell az importálandó árurol szóló számlát két példányban, hogy megállapítható legyen az exportálandó áru értéke és mennyisége. A kompenzációs engedélyek a jövőben három havil érvénnyel fognak birtni.

Azok, akik az utóbbi hetekben kompenzációs kéréseket adtak be, ezeket a kéréseiket megújíthatják és a Jegybank a kompenzációs engedélyt kiadja a legfőbb kontingentálási bizottság előzetes véleménye nélkül.

Betét-kompenzáció

Új üzletág, amely a megcsappant ingatlanforgalom pótlására született

Néhány hét óta új üzletág virágzott föl az egyes nagyobb városokban. Vállalkozó-szellemű üzletemberek takarékbetét-könyveket keresnek, olyan pénzintézetek betétkönyveit, melyek a gazdaadósságok konverziójánál érdekelve vannak. Ezeknek az intézeteknek betétkönyveivel a legújabb — és vajjon a legutolsó — szanalási törvény értelmében az illető intézetnél fennálló adósságokat ki lehet fizetni. Egyéb üzlet hiányában, főképpen pedig az ingatlanforgalom pangása miatt az ügynöki tevékenység arra vetette magát, hogy a betétkönyv-vásárt, mint új üzleti lehetőséget aknázza ki az érdekelt adósok és a betevők között.

Utánajártunk, hogy vajjon a kiegyenlítés és a közvetítés eddig milyen eredményeket ért el és az adósságcsökkentés — a törvénynek egyik kimondott főcélja — ezzel az új üzletággal milyen fokot ért el?

Ugy látszik, nagyon keveset. Az adós, aki az érdekelt betevővel megállapodásra kíván jutni, természetesen azt szeretné, ha tartozásának minél nagyobb részétől megszabaduljon. Viszont a betevő azt akarja, hogy minél kevesebb áldozatot kelljen hoznia és minél több készpénzt kaphasson. Ilyen körülmények között a megoldásnak két lehetősége van. Ha a betevő ugyanis megelégszik azzal, hogy betétje helyett a bank valamely követelését kapja meg, ebben az esetben a vesztesége kisebb, rendszerint 20—25 százalék. Nem kapott ugyan készpénzt, de helyzete annyiban változik, hogy a bank helyett annak egy adósa tartozik neki megfelelő telekkönyvi, vagy más fedezettel. Ennek a tartozásnak a visszafizetésére és a kamattartozás rendezésére megállapodást kötnék. Mindehhez természetesen csak az adós és a betevő szükségesek. Más eset azonban az, — és ez a második lehetőség — amikor a betevő feltétlenül készpénzt szeretne kapni. Ilyen esetben egy harmadik szereplőt is kell még fogni, aki a készülő tranzakció finanszírozására hajlandó. Ez a harmadik szereplő a — készpénztökés. Ennek a helyzetnek a kialakulása után már két szereplőt kell hasznosítani: egyfelől a bank adósát, akinek a haszon nélkül nem érdemes otthagyni a bankot, valamint a törvényben már elért kedvezményeit, másfelől a magántőkepénzest, aki természetesen csak az öneki megfelelő haszonért hajlandó pénzt adni az üzletnek.

Az ilyen tranzakciókban szereplő ügynökök tapasztalatai szerint az üzlet csaknem minden esetben meglehetősen nehezen indul.

Viszont az érdekelt panaszai szerint az ügynökök éppugy, akár az ingatlan-közvetítésnél, egymásra licitálnak — az árnyaltsban. A betevőt azzal ijesztik, hogy tömeges kínálatuk van 50 százalékon aluli betétekben is, viszont az adósoknak azt mondják, hogy tényleg kompenzálható betét alig kapható 80, esetleg 70 százalékon alul. Ezekhez a nagy differenciákhoz természetesen mindkét oldalon hozzájárulnak még az ügynöki tevékenység jutaléka is.

A visszás helyzet folytán máris felmerült annak a gondolata, hogy az érdekelt konverziós intézetek maguk teremtsenek egy bizottságot, vagy egy irodát, amely összeírja és közvetíti mindazokat a betét-tulajdonosokat, akik betéteiktől bizonyos engedmény árán is megválni óhajtanak és felhívni intézre az adósokhoz abban az értelemben: Óhajtják-e tartozásaikat betétekkel számoltatni? A kompenzációs eljárásnak ez a módja mindenesetre eredményesebbnek, gyorsabbnak és esetleg olcsóbbnak bizonyulna, mint a betéteknek és az adósságoknak mai ügynökök útján folyó közvetítése.

= Az aradi Mezőgazdasági Kamara tizenöt vagon kék-követ kedvezményes áron oszt ki Arad megyében. A Mezőgazdasági Kamara 1894. számú felhívással tudomására adja az arad megyei szőlőtermelőknek, hogy tizenöt vagon kék-követ, kilogrammonként 14 lejért oszt szét azoknak, akik már a napokban bejelentik igényeiket a községi előljáróságoknál. Katasztrális holdanként husz kilogramm kék-követ kaphatnak az igénylők. Az előjegyzett mennyiségeket június 15-ig feltétlenül át kell venni. A kamara az idén nem ismétli meg kék-kövesítését. Arad megyéjét az alábbi csoportokba osztotta be a kamara kék-kövesítés céljából: A pankotai kerülethez tartoznak Ternova, Chier, Agris, Aranyág, Draut, Tauti. Galsához csak Muszka tartozik. Világoshoz Kovasznic, Gyorokhoz Kuvin, a ménesi kerülethez pedig Ó- és Ujpaulis, Solymos, Radna és Kladova. Magyarárhoz más községet nem csatoltak. Ineuhoz (Borosjenő) tartozik Mocreca, Satunic, Silindia, Lugozeu, Bokszege, a borossebesi körzethez tartozik Butyin, Cued, Hodis.

= A „Consum“ új száma a pénzügyi és gazdasági élet olyan eseményeiről számol be, amelyek a mai válságos gazdasági helyzetben a szenzáció erejével hatnak. Részletesen ismerteti a „Consum“ most megjelent, május 7-i száma az új adó-behajtási rendszerről szóló törvényt. Közszállítások, árlejtések, új cégek és cégváltozások, fizetésképtelenségek első forrásból a „Consum“-ban olvashatók. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

Manometer

és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom.
Kérjen ajánlatot. 1575

Gáspár műszerész Arad

Tovább tart a román-német gazdasági háború

Eredménytelen gazdasági tárgyalások Románia és Németország között

Az Aradi Közlöny már jelentette, hogy Románia és Németország között hetekkel ezelőtt megszűnt a barátságos gazdasági érintkezés, mert a Hitler-rezsim legelső napjaiban megtiltotta a romániai áruk egyrészesének bevitelét és a clearing-forgalom is azonnal megszakadt. Legújabb külföldi lapjelentések szerint a Prager Presse megállapítja, hogy Románia és Németország között gazdasági háború van.

Egyébként már hónapokkal ezelőtt olyan beviteli vámokkal sújtották a romániai termékeket, hogy nem volt rentabilis Romániából a német birodalomba exportálni. Emiatt a tojás, a faáru, a főzelék stb. bevitelére már akkor megszűnt. Ezek miatt Románia a legújabb kontingentálási tanácskozásokon Németországot teljesen háttérbe szorította Franciaországgal, Angliával és Ausztriával szemben. Erre Németország teljesen megszakította a kereskedelmi összeköttetést Romániával.

Bucuresti-i legújabb jelentések szerint a német-román kereskedelmi ellentétnek elsimítása céljából Románia és Németország megbízottjai Berlinben tárgyalásokat kezdtek. A tanácskozásokon Romániát Petrescu Comnen berlini meghatalmazott miniszter képviseli. Németországot pedig Pápen német alkancellár és Wagner dr. birodalmi ipari kormánybiztos. A megbeszélések eddig nem vezettek konkrét eredményre.

= A kolumbácsi légy újra feltűnt Arad megyében. A Maros mentén fekvő községekben jelentek meg újra ezek a kis repülő-szörnyetegek, amelyek veszedelmes csipésikkel az illető községek marhaállományát veszélyeztetik. Arad megye állatorvosi hivatalának megállapításai szerint a kolumbácsi légyveszedelem semmi esetre sem jelentékeny, mivel csak az elmúlt évi peték kikeléséről van szó. Minden esetre elrendelték, hogy az érdekelt falvakban tegyék meg a szükséges óvintézkedéseket az állatállomány egészségének biztosítására.

= Összeírják az aradi és arad megyei borkészleteket. Az aradi szeszmonopol hivatal bizottságokat alakított, amelyek a napokban megkezdtek a bortermelőknél a borkészletek összeírását, a forgalmiadó ellenőrzésének szempontjából.

= Háromszáz vagon cukrot kedvezményes tarifával szállítanak Bukovinából Erdélybe. Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek, hogy a tíz éven át működött cukorkartell május elsején megszűnt, tehát a gyárak visszanyerték eladási szabadságukat. A bukovinai nagy cukorgyárakban jelentékeny készletek vannak, amelyeket részben az erdélyi piacokon akarnak eladni. Ezért arra kérték a CFR igazgatóságát, hogy egyelőre háromszáz vagon cukor szállítására adjon kedvezményt, amit az államvasut teljesített is. Itt említiük meg, hogy az aradi cukorgyár a legutóbbi kampányban gyártott hétszáz vagon cukor után, hetven millió lej, kilogrammonként tíz lej fogyasztási adót fizetett be. Árleszállítás esetén a gyárak sokkal többet bírnának eladni és az állam bevétele is emelkedne, még akkor is, ha a tulmágas cukorfogyasztási adót le is szállítaná.

= Nem várható a gabonárák emelkedése. Európa legnagyobb gabonatermő államai közül érkező jelentések szerint, Európában kedvező búzatermés várható s különösen ez Romániára. Hivatalos fórumok ebből azt a következtetést vonják le, hogy a buzaárak nem fognak emelkedni. Az utóbbi hetekben a nyugati államok nagyobb mennyiségben vásárolták a romániai kukoricát és ezért vagononként kétezer lejjel emelkedett az ára.

Autóhengerék közörlését furatonként 130.- lejért amerikai gépeinkkel eszközöljük. A. Kálmán R.-T. Arad

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, MÁJUS 9.

Bucuresti, 13: Gramofon. 18: Könnyű zene. 20: Opera, gramofon. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Odeon-Parlophon gramofonlemez. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. Közben: Odeon gramofonlemez. 12.15—12.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 1: Déli harangszó. 1.05: Odeon gramofonlemez. 2.15—3.30-ig és 4.30—5.40-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 6: Rácz Zsiga és cigányzenekara. 6.45: „Erkel Ferenc püszta hangversenye”. 7.20: Petri Endre zongorázik. 7.55: „A vén számár”. Krudy Gyula elbeszélése. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Alarcosbál”. Dalmi 5 felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi. — Bécs. 11.30: Tiroli dalok. 13.40: Gramofon. 16.55: Énekhangverseny. 18.25: Operatársulatok gramofon. 20: Keringők. 21.55: Zenekari és énekhangverseny. 23.25: Táncczene. — Belgrád. 12: Rádiózenekar. 13.05: Gramofon. 16.30: Zongoraverseny. 17: Gramofon. 17.30: Népdalok. 21.10: Brahms: Cselló- és zongoraszonáta. 22.20: Szláv zene. 23: Kávéházi zene. Berlin. 17: Könnyű zene. 20: Birodalmi műsor: Königs-wusterhausen és Leipzig. 21.40: Táncczene. — Briinn. 13.30: Rádiózenekar. 19: Zenelajongások. 20.25: Szórakoztató est. — Hilversum. 19.40: Kovács Lajos

és zenekara. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Slavia-zenekar hangversenye. 17.10: Gramofon. 18.35: Kürtverseny. 19.30: Gramofon. — Milano. 18.15: Táncczene. 20.45: Gramofon. 22: Tarka óra. 22.15: Táncczene. — Moravska Ostrava. 12: Gramofonlemez. 17.10: Rádiózenekar. 18.50: Gramofon. — Prága. 7.15: Zenés ébresztő. 11.45 és 12: Gramofon. 12.30: Szórakoztató zene. 13.10: Gramofon. 18.50: Gramofon. 19.30: Német óra. 23.15: Rádiózenekar. — Svájc. Aleman adó. 17.30: Szalonzene. 18: Gramofon. 20.15: Énekhangverseny. 21.15: Zenei furcsaságok. 21.45: Rádiózenekar. 22.40: Népdalok. — Varsó. 18: Szimfonikus zenekar. 19: Kávéházi zene. 20.30: Nougues—Sienkiewicz. Quo vadis operaelőadás. — Zágráb. 21: Zenekari és énekhangverseny. 22.30: Gramofon. 23.10: Táncczene.

SZERDA, MÁJUS 10.

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Katonazene. 20.40: Gramofon. 21.20: Román zene. 22.45: Népies zene. — Budapest I. 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. Közben: Odeon gramofonlemez. 12.15—12.55-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 13: Déli harangszó. 13.05: D. Dortheimer Stella hegedül, Kovács Margit énekel. 2.15—3.30-ig: és 4.30—5.40-ig: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 6: Columbia gramofonlemez. 6.50: Emberek, akik pipázásból élnek. 7.20: Bachmann szalonzenekar a Rajna-patkából. Fekete Pál ének számaival. 8.15: Pécs régészeti és művészeti emlékei.

Dr. Szönyi Ottó előadása. 8.45: Remenyik Sándor költeményeiből ad elő. 9: Liszt Ferenc emlékhangversenye. Majd: Rácz Béla és cigányzenekara a Baross-kávéház-ból. 12: A Simphon-kávéház művésztárlója (Hetényi-Heidelberg Albert, Buday Dénes, Sebő Miklós). Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 13.40: Beethoven: Esz-dur szonáta, gramofon. 14.10—15-ig: Gramofon. 18.25: Osztrák zeneszerzők. 20: Könnyű zene. 21: Karének. 21.40: Melodramák. 22.55: Könnyű zene. — Belgrád: 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 16: Gramofon. 20: Népdalok. 21.30: Zongoraverseny. 22.10: Énekhangverseny. 23: Rádiózenekar. 23.50: Gramofon. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 19.10: Gramofon. 20.10: Rádiózenekar. — Milano. 17.30: Beszélőújság. 17.40: Gyermekóra. 18: Énekverseny. 20: Hírek. Gramofon. 20.45: Gramofon. Utána: Táncczene Firenzéből. — Mor. Ostrava. 11.10: Rádiózenekar. 12: Gramofon. 19.10: Gramofon. 19.25: Rádiózenekar. — Prága. 7.15: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 13.10: Gramofon. 17.10: A rádiózenekar hangversenye a román nemzeti ünnep alkalmából. — Radio Páris. 20.20: Zenekari hangverseny. 21: Budapest. — Róma. 18.30: Könnyű zene. 21: Hírek, gramofon. 21.45: Franchetti: Germánia négyfelvonásos operája.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy olyan apróhirdetést szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető, magának tassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

MÉGBIZHATO magyar-német kisasszony ki varni is tud, gyermekek mellé állást keres. Félnapra is, Vidékre is megy. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1662

NÉMET gyermeknevelőnő jómegjelenését szolidat, aki egyúttal gyermekkertész is keresek, esetleg zongorázni tudót. Lehet asszony vagy nőrs. Javadalmarzás a képzettség arányában Ispravnik, Str. T. Serb 2-4. 1703

PERFEKT MINDENBES-SZAKACSNÓ alkalmazást keres. Cím Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) 13. 1735

HAZMESTER felvételt, Ajtó és ablak eladó. Str. Trib. Axente (v. Damjanich-uca) 1. 1731

GYERMEKSZERETŐ, komoly kisasszony, 1-2 gyermek mellé ajánkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1730

SUCHE intelligens deutsches Fräulein zu meinem fünfjährigen Madel. Kádár Aladár, Str. Matel Corvin I, II.

Előkelő biztosító társaság

ujrendszerű családi biztosítás kötésére üzletszerzőket keres. Szakmabeli gyakorlat nem feltétlenül szükséges. Nyugdíjasok, rokkantak előnyben. 1712

Ajánkozáskor „Tiszteletes kereset” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába irandók.

Egyedülálló

komoly urinő, háztartásról állást keres. Hosszúéves, elsőrendű bizonyítványokkal rendelkezik, uradalmi háztartásban is jártas. Házias, rendszeres, finom főzést és varrást is érti, vidékre is megy. Ajánlatokat az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalába kér Márkus Irén címre. 1716

INGATLAN.

GYOROK KÖZPONTJÁBAN 8 holdas szőlő, felszereléssel, olcsón eladó. Erdőkölöni Teretse, Str. Ghiba Birta 19.

H a á s z

Ingatlanforgalmi irodája

Str. Eminescu (Deák F.-u.) 20-22 sz. megvételre keres komoly vevői részére Csanádi Takarékpénztár és Bánáti Bankkegyesület kölcsönével terhelt házakat és földeket.

Elsőrendű, 150 négyszögöles

telek

nagy uccai fronttal Bulev. CAROL-on, a törvényszék és v. Fa-ucca között.

eladó.

Cím a kiadóhivatalban. 1732

ÜZLETEK.

75 év óta fennálló vendéglő és berendezett szálloda

2. évi június hó 1-től bérbeadó. Cím: Muciu Soaveola 6, (v. Hajó-u.)

HALOSZOBAK új és használt állapotban 8500 lejtől. Ebédlők, modern őr-szobák 7800 (új), Schöberl, Iróasztal 850, Slinger varrógépek 900, Előszobafal 350, Garderobszekrények, Konyhabutorok 850, Garnitúrák 1000. Ezüstöt, aranyat, briliánt, szőnyegeket keresünk sürgősen készpénzért.

ZALOGTARGYAKRA a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Városi zálogház folyósítja, aranyra grammonkót 55.— lejt adunk. Az évi kamat csak 18 százalék, az addigi 24 százalék helyett. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne fizessen senhol többet 18 százaléknál.

„COMISIO” biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. (Dácia mellett) 1784

280.000 kötet

egy regényből, még angol szemmel nézve is hatalmas mennyiség. Ennyire, mint minimumra kötelezte magát az addig ismeretlen Köröndi Ferenczel

A BUDAPESTI KALAND

1000 fontos díj nyertesével szemben London két legnagyobb könyvkiadója. A két kiadó nem vállalt nagy rizikót. Egy év alatt, 1932-ben csak Angliában

487.000 példány fogyott el „A budapesti kaland”-ból

Ma is 5 shillingért (kb. 170 lej) árulják Köröndi regényét Angliában és a gyarmatokon.

Mi lapunk előfizetőinek és olvasóinak, amennyiben május 20-ig megrendelik —

44 lejért

bocsájtjuk rendelkezésükre az 500 oldalas díszes kiállítású könyvet, amely egy csapásra világhírt szerzett egy magyar írónak. — Köröndi Ferenc, a nincstelen leépitett tisztviselő egy év alatt olyan karriert futott be, amintre nincs példa az irodalom történetében.

Minden erdélyi magyar ember tartsa kötelességének megvenni és elolvasni

az utóbbi évek legszenzációsabb sikerű regényét, a magyar tehetségnek, a magyar zsenialitásnak legújabb dokumentumát.

Vidéki szétküldés az összeg, valamint Lei 8.50 postaköltség előzetes beküldése ellenében történik

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CSÉPLOSZEKRÉNY. Máv. 8. sz. eladó Bul. Carol 36., ház mesternél. 1728

TÉLJESÉN MODERN, kitűnő állapotban levő komplett ebédlőt megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalába kérek. 1736

ELADÓ 500 drb. jó állapotban levő kertészék. Megtekinthető: Weisz, Bulev. Carol I. (v. Erzsébet-körut) 67., II.-emelet.

KOZMETIKAI GÉPEKET, Hőfrekvencia, vibrációt, stb., készpénzzel azonnal megveszünk. Cím: a fiókiadóhivatalba kérem. 1784

Betétkönyveket vásárol

és konverziós kölcsön-kiegyenlítéseket

vállal helyben, vagy az ország bármely p. acán

Ráskai „INFORMATOR” bankiroda Arad, Str. Horia 8., földszint